

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش پیش - جامع نوبت اول (پایه)
(۱۳۹۷/۱/۳۱)**

علوم انسانی (پیش)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی sanjesheducationgroup@yahoo.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

زبان و ادبیات فارسی

۱. گزینه ۴ درست است.
معنی واژه‌ها: (استیصال: درماندگی، ناچاری) (مخذول: خوار، زبون‌گردیده) (رفع کردن: شکایت کردن، دادخواهی کردن) (مینا: شیشه، آبگینه)
۲. گزینه ۳ درست است.
معنی درست واژه‌ها: (لقا: روی، چهره، عذار، دیدار کردن) (مستطاب: پاک یافته شده، پاکیزه، خوش‌آمده) (سودا: خیال) (تماسک: خویشتن‌داری، خود را نگاه داشتن)
۳. گزینه ۲ درست است.
(طیب: بوی خوش، پاکیزه)
۴. گزینه ۱ درست است.
(به سوی اصفهان: پیر لوتی) (در بهشت شدآد: جلال رفیع) (فیه ما فیه: جلال‌الدین بلخی) (موسیقی شعر: شفیعی کدکنی)
۵. گزینه ۳ درست است.
بابا افضل کاشانی، از حکیمان بلند پایه ایران در اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم است. از وی شعرهایی در قالب قطعه، غزل و رباعی به جا مانده است. (ادبیات سوم ص ۱۷۲)
۶. گزینه ۴ درست است.
(نادر ابراهیمی: صوفیانه‌ها و عارفانه‌ها، ابوالمشاغل، غزل داستان‌های سال‌های بد، بار دیگر شهری که دوست می‌داشتم)
(ایرج افشار یزدی: تصحیح انیس الناس، بیاض سفر، فهرست مقالات فارسی، راهنمای تحقیقات ایران) (مشفق کاشانی: سرود زندگی، آذرخش، شراب آفتاب و ...)
(پورنامداریان: سفر در مه، داستان پیامبران در کلیات شمس و ...)
۷. گزینه ۱ درست است.
گ (۲) ذهن و مشاعر گ (۳) خان قناره‌کش گ (۳) نزهت و فسحت
۸. گزینه ۲ درست است.
چرا در جهانی به زشتی سمر (مشهور، افسانه)
۹. گزینه ۳ درست است.
دارای اسلوب معادله است زیرا جابجایی مصراع‌ها امکان‌پذیر است و هر مصراع مفهومی مستقل دارد و همچنین فاقد «تلمیح» است.
۱۰. گزینه ۱ درست است.
(روز و شب: تضاد) (ساقی: استعاره) (روز و شب، زلف و عارض: لف و نشر مشوش)
۱۱. گزینه ۲ درست است.
(عشق و معشوق: اشتقاق) (بوی گنج: اضافه استعاری) (خاک: مجاز از زمین یا گور) (بیت تلمیح به قارون و ثروت او دارد که با هم در خاک مدفون شدند) (بو: ایهام ۱. رایحه ۲. امید)
۱۲. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱: باز + شو + د + قفل + - + زبان + بست + ه - + ی (۹ تکواژ)
گزینه ۲: کجا + سیر + - + وحش + ی + رس + - + د + در + ملک (۹ تکواژ)
گزینه ۳: سکون + ی + به + دست + آور + Ø + ای + بی + ثبات (۹ تکواژ)
گزینه ۴: کجا + ذکر + گنج + - + در + انبان + - + آز (۸ تکواژ)
۱۳. گزینه ۳ درست است.
شنیدستی = شنیده‌ای، ماضی نقلی
۱۴. گزینه ۱ درست است.
در گزینه «۱» راه، نشانهٔ مفعولی است. در سایر مصراع‌ها «را» نشانهٔ مالکیت است.
۱۵. گزینه ۲ درست است.
تهران و عنایت به هنرمند کهن سال (بعید است) «و» در این مصراع میانیت یا استبعاد است.
۱۶. گزینه ۴ درست است.
بگذار قصهٔ عاشقان [را] که حدیث شوق تو [ای] شهریار
نه حکایتی [است] که تو حق آن [را] به زبان خامه ادا کنی
مفعول نهاد مسند مفعول
۱۷. گزینه ۳ درست است.
در مصراع سوم «دلربایی، خودآرایی و خودکامی» واژه‌های مشتق - مرکبند، زیرا «ی» در پایان آن‌ها «ی» اسم ساز (مصدری) است نه ی نکره.
گ (۱) پیشروان: مرکب گ (۲) خویشتن: مرکب گ (۴) خام‌طمع: مرکب
۱۸. گزینه ۲ درست است.
بیت از یک شبه جمله (ندا و منادا) و دو جملهٔ مستقل ساده، تشکیل شده است.
۱۹. گزینه ۴ درست است.
نظر بر پشت پا داشتن: کنایه از با شرم و حیا بودن است.
۲۰. گزینه ۱ درست است.
معنی بیت سؤال: حافظ این دلغ آغشته به می را به اختیار خود بر تن نکرد (بلکه ارادهٔ خداوند بر این قرار گرفت که حافظ رسوای مردم باشد). ای شیخ پاکیزه جامهٔ پرهیزگار، عذر ما را در آلوده دامنی بپذیر و بیش از این خرده مگیر. همین مفهوم از بیت «۱» دریافت می‌شود.
۲۱. گزینه ۳ درست است.
معنی بیت سؤال: همانطور که موی درون شیر، کاملاً مشخص است و خودنمایی می‌کند، عیب انسان‌های پاک هم، زود آشکار می‌شود. این بیت با بیت «۳» ارتباط معنایی دارد.

۲۲. گزینه ۲ درست است.
مفهوم بیت سؤال: آرزوی وصال و دیدار حتی پس از مرگ. همین مفهوم از بیت «۲» دریافت می‌شود.
۲۳. گزینه ۱ درست است.
مفهوم بیت سؤال: سیری ناپذیری انسان حریص و آزمند. همین مفهوم از بیت «۱» دریافت می‌شود.
۲۴. گزینه ۴ درست است.
مفهوم بیت سؤال: بی‌اعتنایی عاشق نسبت به مقامات دنیوی و ترجیح دادن سائلی درگاه حق بر تاج پادشاهی. این بیت، با بیت «۴» قرابت مفهومی دارد.
۲۵. گزینه ۳ درست است.
مفهوم بیت سؤال: انسان تنگ نظر، حتی هنر دیگران را عیب می‌شمرد. این بیت با بیت «۳» قرابت مفهومی دارد.

زبان عربی

۲۶. گزینه ۴ درست است.
(۱) همانا (معادل صحیح برای «إنما» نیست)
(۲) قطعاً (← توضیحات گزینه ۱، همانا) - دو برادر (ضمیر «کم» در ترجمه لحاظ نشده).
(۳) قطعاً (← توضیحات گزینه ۲، همانا) - برادران (← توضیحات گزینه ۲، دو برادر).
۲۷. گزینه ۳ درست است.
(۱) مواهب (معادل أدق برای «نعم» نیست) - نیز (چنین کلمه‌ای در متن عربی وجود ندارد) - طبیعی (معادل صحیح برای «الطبیعة» نیست).
(۲) و این (معادل چنین عبارتی در متن عربی آن وجود ندارد) - مواهب (← توضیحات گزینه ۱) - نیز (← توضیحات گزینه ۱) - مسلط گشته («سخر» متعدّد لا لازم)
(۴) زیرا او ..... کرده است (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).
۲۸. گزینه ۲ درست است.
(۱) دو فرزند (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده) - وا می‌دارند (معادل صحیح برای «یشجع» نیست).
(۳) این والدین (معادل صحیح برای «هذان والدان» نیست) - عقاید (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده).
(۴) مشوق ..... هستند (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).
۲۹. گزینه ۳ درست است.
(۱) تاکنون (معادل صحیح برای «منذ ...» نیست).
(۲) تاکنون (← توضیحات گزینه ۱) - که مشغول .... هستیم (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) - سه مجمع (معادل صحیح برای «للمجمع الثالث» نیست).
(۴) دارم ..... ترجمه می‌کنم (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است) - کنگره‌های سه‌گانه (معادل صحیح برای «للمجمع الثالث» نیست).
۳۰. گزینه ۴ درست است.
(۱) صدور ... ایجاد کرده است (أولاً؛ ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است، ثانیاً: «حصل»: لازم لا متعدّد).
(۲) علاقه (أولاً؛ «علاقات» جمع لا مفرد، ثانیاً: معادل صحیح برای «علاقات» نیست) - علمی و فرهنگی (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده).
(۳) صادر شدن (تصدیر) متعدّد لا لازم) - علمی و فرهنگی (← توضیحات گزینه ۲) - به کشورهای اسلامی ... بین آنها (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).
۳۱. گزینه ۱ درست است.
با توجه به «کان» که بعد از «إن» شرط آمده است «اگر قلبت پاکیزه باشد زیبایی حقیقت را می‌بینی» صحیح می‌باشد.
۳۲. گزینه ۲ درست است.
(۱) شعوبنا («ملت» مفرد لا جمع) - أن یقوموا (معادل صحیح برای «به پا خیزد» نیست).
(۳) أمت (معادل أدقّ برای «ملت» نیست) - أن تقف (← توضیحات گزینه ۱، أن یقوموا) - الفساد و الانحراف (فسادها و انحرافات جمع لا مفرد) - لحفظ ... (ساختار تعریب با متن فارسی آن متفاوت است).
(۴) أمت (← توضیحات گزینه ۳) - القیام (معادل صحیح برای «به پاخیزد» نیست) - لمحافظة ... (← توضیحات گزینه ۳، حفظ).
۳۳. گزینه ۴ درست است.
(۱) ینتسرون (معادل صحیح برای «می‌کارند» نیست) - العدو (أولاً؛ معادل صحیح برای «دشمنی» نیست، ثانیاً «نسبت به اسلام» در ترجمه لحاظ نشده) - الخطة (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده)
(۲) یغرسون (مضارع لا معادل ماضی استمراری) - بذر («بذرها» جمع لا مفرد) - الحقد و العداوة (أولاً؛ در تعریب ترتیب رعایت نشده، ثانیاً: «نسبت به اسلام» در ترجمه لحاظ نشده) - و لكنّ (معادل چنین حرفی در متن فارسی آن وجود ندارد) - أئمتنا (ضمیر اضافی در متن فارسی آن وجود ندارد) - یحیط (چون مرجع ضمیر جمع است فعل باید جمع باشد)
(۳) بذر - (← توضیحات گزینه ۲) - الحقد و العداوة (← توضیحات گزینه ۲) - و لكنّ (← توضیحات گزینه ۲) - أحبطوا (معادل ماضی استمراری باید فعل مضارع باشد)
۳۴. گزینه ۴ درست است.
الإجابة (ص: الإجابة) مبتدأ مؤخر
۳۵. گزینه ۱ درست است.
قطرات (ص: قطرات) منصوب به كسره
۳۶. گزینه ۳ درست است.
الموجود (ص: الموجود) صفة تابع لموصوفه «لستر»

۳۷. گزینه ۳ درست است.
 (۱) مضاف الیه (ص: صفة و مجرور بالتبعية)
 (۲) نكرة (ص: معرف بالإضافة)
 (۴) معتل و ناقص (ص: معتل و أجوف)
۳۸. گزینه ۴ درست است.
 (۱) من باب انفعال (ص: من باب افتعال) - مقصور (ص: صحيح الآخر)
 (۲) ممنوع من الصرف (ص: منصرف)
 (۳) جمع تکسیر (ص: مفرد)
۳۹. گزینه ۲ درست است.
 (۱) إشارة للمكان البعيد (ص: إشارة للبعيد).
 (۳) مزيد ثلاثي (مجرد ثلاثي)
 (۴) نكرة (معرف بالإضافة)
۴۰. گزینه ۱ درست است.
 (۲) معتل و أجوف (ص: صحيح)
 (۳) نكرة (ص: معرف بالإضافة)
 (۴) جامد (مشتق، اسم فاعل، مصدره «خدمة»)
۴۱. گزینه ۳ درست است.
 در این گزینه «الفضائل» نائب فاعل و مرفوع به ضمه است که علامت ظاهری و اصلی می‌باشد. اما در گزینه ۱ و ۴ ضمیر مستتر نائب فاعل است و در گزینه ۲ «إحدى» مرفوع به علامت تقدیری است.
۴۲. گزینه ۱ درست است.
 در این گزینه «المجدین» مجرور به یاء است، که علامت فرعی می‌باشد. اما در بقیه گزینه‌ها علامت اعراب فرعی وجود ندارد.
۴۳. گزینه ۲ درست است.
 در این گزینه لام در «لنراقب» حرف امر و جازم است، اما در بقیه گزینه‌ها فعل مجزوم وجود ندارد.
۴۴. گزینه ۱ درست است.
 در این گزینه با در نظر گرفتن معنی، «لا» نفی جنس است و «بت» اسم آن، اما در بقیه گزینه‌ها لای نفی جنس وجود ندارد.
۴۵. گزینه ۴ درست است.
 در این گزینه با در نظر گرفتن معنی، «حقاً» مفعول مطلق برای فعل محذوف است، اما در بقیه گزینه‌ها به ترتیب خبر کان، اسم مؤخر إن، مفعول به هستند.
۴۶. گزینه ۳ درست است.
 در این گزینه «حول» مفعول فيه للمكان و «یوم» مفعول فيه للزمان است، اما در بقیه گزینه‌ها مفعول فيه للمكان و للزمان با هم وجود ندارد.
۴۷. گزینه ۱ درست است.
 (۲) المكتبة (ص: مكتبة) مضاف «أل» نمی‌گیرد.
 (۳) سلوك (ص: السلوك) موصوف است و «أل» می‌گیرد.
 (۴) الجميلة (ص: جميلة) صفت تابع موصوف است - الساحة (ساحة) مضاف «أل» نمی‌گیرد.
۴۸. گزینه ۲ درست است.
 در این گزینه «متوكلين» حال و ضمیر مستتر «نحن» ذوالحال است که مرفوع می‌باشد، اما در بقیه گزینه‌ها: أكثر، تلك، واجبات، ذوالحال هستند و همگی مفعول می‌باشند.
۴۹. گزینه ۴ درست است.
 در این گزینه با در نظر گرفتن معنی، تمییز وجود ندارد، اما در بقیه گزینه‌ها «سروراً، جرأة، قدرأ» تمییز هستند.
۵۰. گزینه ۱ درست است.
 أيتها العين (ص: أيتها العين) چون «عين» مؤنث است (بدون علامت تأنيث).

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱. گزینه ۳ درست است.
 انجام فعالیت‌های هماهنگ و سازمان‌یافته یک مجموعه منظم در پایان منجر به حیات و رشد می‌شود و لازمه بزرگ‌تر شدن دایره هر نظام و قانون‌مندی گسترده آن است.
 صفحه ۲۱ دین و زندگی (۲)
۵۲. گزینه ۱ درست است.
 قرآن کریم می‌فرماید: «أما يامرکم بالسوء و الفحشاء و ان تقولوا علی الله ما لا تعلمون» شیطان با وسوسه‌هایش امر به بدی و فحشا می‌کند.
 صفحه ۳۵ دین و زندگی (۲)
۵۳. گزینه ۲ درست است.
 آیه شریفه «انی اری سبع بقرات سمان یا کلهن...» خواب صادق پادشاه مصر است و دلیل بر غیر مادی بودن روح می‌باشد.
 صفحه ۴۶ دین و زندگی (۲)

۵۴. گزینه ۱ درست است.
وقتی که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فداکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت می‌روند و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را همواره کنند، حضرت امام حسین علیه‌السلام این شعار را اعلام می‌نمودند «انی لاری الموت الآ سعاده و الحیاة مع الظالمین الآ برما»
صفحه ۵۶ دین و زندگی (۲)
۵۵. گزینه ۴ درست است.
قرآن می‌فرماید: «ما خلقنا السماء و الارض و ما بینهما باطلاً...» خداوند آمدن و زمین را براساس حکمت آفرید پس یکی از مصادیق کفر، حکیمانه ندانستن و نیافتن نظام آفرینش است.
صفحه ۶۱ دین و زندگی (۲)
۵۶. گزینه ۳ درست است.
آیه شریفه «النار يعرضون عليها غدواً و عشياً» در عالم برزخ تحقق می‌یابد.
صفحه ۷۰ دین و زندگی (۲)
۵۷. گزینه ۳ درست است.
براساس آیه شریفه «و قالوا لجلودهم لم شهدتم علينا قالوا...»، در قیامت اعضا و جوارح انسان به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه او شهادت می‌دهند.
صفحه ۸۱ دین و زندگی (۲)
۵۸. گزینه ۱ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: «و سبق الذین کفروا الی جهنم زمرا حتی اذا جاءوها فتحت ابوابها و قال لهم خزنتها الم یأتکم رسل منکم یتلون علیکم آیات ربکم...» کافرانی که در قیامت به سوی جهنم رانده می‌شوند.
صفحه ۸۵ دین و زندگی (۲)
۵۹. گزینه ۲ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: «و توکل علی الحی الذی لایموت و سبح بحمده و کفی به بذنوب عباده خبیراً»
صفحه ۱۰۳ دین و زندگی (۲)
۶۰. گزینه ۱ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: «... ولا یبدین زینتهن الا ما ظهر منها و لیضربن بخمرهن علی جیوبهن» و زنان مؤمنه زینت‌هایی را می‌توانند آشکار کنند که مجاز باشند مانند گردی صورت و دست تا مچ
صفحه ۱۳۵ دین و زندگی (۲)
۶۱. گزینه ۴ درست است.
با توجه به کلام حکیمانه رسول خدا صلی الله علیه و آله «هرکس به آبادکردن زمینی که بی‌استفاده است...» مفهوم می‌گردد که: کار باید مولد و خلاق باشد و ارزش افزوده‌ای ایجاد کند و در غیر این صورت کاری کاذب است.
صفحه ۱۶۳ دین و زندگی (۲)
۶۲. گزینه ۴ درست است.
اگر کسی که روزه‌دار است، بعد از ظهر مسافرت کند و بخواهد به بیش از هشت فرسخ برود وظیفه‌اش این است که باید روزه را بگیرد و نمی‌تواند آن را بخورد.
صفحه ۱۸۷ دین و زندگی (۲)
۶۳. گزینه ۳ درست است.
خداوند برای تشخیص هدف و راه رسیدن به آن، دو چراغ به انسان داده است: عقل در درون وجود او و فرستادگان الهی در بیرون. آیه شریفه به هدایت تشریحی انسان اشاره دارد.
صفحه ۱۰ و ۱۴ دین و زندگی (۳)
۶۴. گزینه ۱ درست است.
یکی از عوامل بعثت پیامبر جدید، پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی بود که در عصر نزول قرآن رشد عقلی بشریت به میزانی رسیده بود که بتواند کامل‌ترین برنامه را دریافت کند.
صفحه ۳۱ دین و زندگی (۳)
۶۵. گزینه ۲ درست است.
رسول خدا از طرف خداوند دارای ولایت ظاهری بود و سرپرستی و رهبری جامعه را به‌عهده داشت اما ولایت معنوی آن حضرت مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری است که این هدایت از طریق امداد غیبی و الهامات روحی و معنوی انجام می‌شد نمونه‌ای کامل از این نوع هدایت را می‌توانیم در رفتار رسول خدا (ص) با حضرت علی (ع) ببینیم.
صفحه ۵۶ دین و زندگی (۳)
۶۶. گزینه ۳ درست است.
اعلام این حقیقت از جانب رسول خدا (ص) که مصداق آیه امام علی علیه‌السلام است برای آن بود که مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر بشنوند و امکان کتمان و مخفی کردن آن از بین برود.
صفحه ۶۳ دین و زندگی (۳)
۶۷. گزینه ۳ درست است.
جابرین عبدالله انصاری می‌گوید: در کنار خانه خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که حضرت علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمود: برادرم به سویتان آمد. سپس رو به سمت کعبه کرد و با دست به آن زد و فرمود: سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست... در همین هنگام آیه شریفه «ان الذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد.
صفحه ۷۶ و ۷۷ دین و زندگی (۳)
۶۸. گزینه ۲ درست است.
قرآن در اهمیت مطالعه و تحقیق در سرگذشت پیشینیان می‌فرماید: افلم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان ....
صفحه ۸۵ دین و زندگی (۳)

۶۹. گزینه ۴ درست است.
آگاهی بخشی به مردم توسط ائمه اطهار (ع) مربوط به ولایت ظاهری و روش تقیه در مقابل حاکمان جائز هم مربوط به ولایت ظاهری می‌باشد.
صفحه ۱۰۳ و ۱۰۴ دین و زندگی (۳)
۷۰. گزینه ۴ درست است.
تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت‌های خاص خود را دارد. در جامعه‌ای که گرفتار بی‌عدالتی است تصمیم یک فرد یا گروهی محدود برای برقراری عدالت، اگر از همراهی دیگر افراد برخوردار نباشد، به نتیجه نمی‌رسد، گسترش علم و فرهنگ نیز همین طور است.
صفحه ۱۱۱ دین و زندگی (۳)
۷۱. گزینه ۴ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الّذین ...»
صفحه ۱۱۷ دین و زندگی (۳)
۷۲. گزینه ۲ درست است.
امام عصر (عج) در پاسخ یکی از یاران خود به نام اسحاق بن یعقوب که درباره «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال کرد و راه چاره را جست و جو نمود فرمود: «و اما الحوات الواقعة فارجعوا ...» یعنی فقیهی می‌تواند جامعه اسلامی را به عهده بگیرد و کشور را اداره کند که هم مشروعیت داشته باشد و هم مورد پذیرش مردم باشد. گزینه (۱) نادرست است، چرا که برای مشروعیت ولی فقیه، فقط زمان‌شناس بودن کافی نیست.
گزینه (۴) نادرست است، زیرا منظور از حوادث واقعه مسائل اجتماعی است که نیاز به حاکم ولی فقیه را ثابت می‌نماید.
صفحه ۱۳۶ دین و زندگی (۳)
۷۳. گزینه ۳ درست است.
ابتدایی‌ترین زمینه شکل‌گیری نهاد خانواده، نیاز جنسی مرد وزن به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند.
صفحه ۱۷۸ دین و زندگی (۳)
۷۴. گزینه ۳ درست است.
آیه شریفه «رب اجعلنی مقيم الصلاة و من ذریتی ربنا و تقبل دعاء» تأثیر پدر و مادر و رشد اخلاقی و معنوی فرزندان است.
صفحه ۱۸۵ دین و زندگی (۳)
۷۵. گزینه ۱ درست است.
قرآن می‌فرماید: «و قضي ربک الا تعبدوا الا اياه و بالوالدین احسانا اما بیلغن عندک الکبر احدهما او کلاهما فلا تقل لهما اف و لا تنهرهما و قل لهما قولا کریماً» احسان به پدر و مادر بی‌قید و شرط است.
صفحه ۱۹۷ دین و زندگی (۳)

فرهنگ و معارف اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۳ درست است.
ارکان اساسی مکتب‌های مادی حس و تجربه است و به وسیله حواس، جز پدیده‌های مادی را نمی‌توان شناخت.
۵۲. گزینه ۱ درست است.
دلیل نیازمندی اشیاء به «علت» پدیده بودن است.
۵۳. گزینه ۲ درست است.
تسلیم شدن بدون قیدوبند، عبادت نامیده می‌شود. اگر انسان در عمل، کسی جز خدا را عبادت کند و تعلق به غیر خداوند داشته باشد به شرک می‌انجامد.
۵۴. گزینه ۱ درست است.
در نظر خداشناس واقعی، هیچ چیز با اهمیت‌تر از مسئولیت در پیشگاه خداوندی نیست و ایمان در تأمین سعادت اجتماعی و بهبود روابط جمعی میان انسان - ها نقش اساسی دارد.
۵۵. گزینه ۴ درست است.
انسان به حکم عقل و اراده به خاطر مصلحتی که در آن کارها نهفته است یا به خاطر مصلحتی که در ترک آن کارها می‌بیند آن‌ها را انجام می‌دهد یا ترک می‌کند و رابطه او با اجتماعی که در آن زندگی می‌کند در رسیدن به کمال هم‌سو و وابسته است.
۵۶. گزینه ۳ درست است.
انسان در آیین دین، مانند زمین حاصلخیزی است که بذر آن کمالات و ارزش‌ها را در دل خود دارد و باید در اثر تربیت و مراقبت، این بذرها به یک بوستان تبدیل شود و آن چیزی جز تعالیم انبیاء نیست.
۵۷. گزینه ۳ درست است.
لزوم نبوت از راه هدایت عامه اثبات می‌گردد.
۵۸. گزینه ۱ درست است.
طبق تعالیم انبیاء الهی، انسان از نظر ابعاد روحی و آنچه بعداً شخصیت انسانی او را می‌سازد موجودی بالقوه است.
۵۹. گزینه ۲ درست است.
شرط به بار نشستن بذر عمل انسان در زمین زندگی مختار بودن انسان در اعمال و محل به بار نشستن آن در جهان آخرت می‌باشد.
۶۰. گزینه ۱ درست است.
افراد هم عقیده و هم هدف می‌توانند در جهت‌گیری جامعه و سیر تاریخی آن تأثیرگذار باشند و نقش آن‌ها در حکومت و قوانین مختلف بر جامعه عدم انکار آن است.
۶۱. گزینه ۴ درست است.
جاذبه محدود، خصوصیت پدیده‌ای است که هر هدفی غیر خدا را به دنبال دارد و افراد جامعه، قدرت و نیروی خود را سریع از دست داده و به دست فراموشی سپرده می‌شوند.

۶۲. گزینه ۴ درست است.
آنچه که انسان را در عالم ملکوت به جوار رحمت حق می‌رساند، مرگ است و تجربه جهانی، از وجود رستاخیز، بهار و تغییر سیمای طبیعت است.
۶۳. گزینه ۳ درست است.
بزرگی و عظمت مقصد انسان متناسب با سعی و صبر بیشتر در زندگی او است و پایه تربیت انسان‌های مقاوم و پایدار، ایمان واقعی به رستاخیز است.
۶۴. گزینه ۱ درست است.
شخصیت او همانا روح او است و در عرصه محشر با همان شخصیت قبلی خود همراه با جسم ظاهر می‌گردد.
۶۵. گزینه ۲ درست است.
روح به شخصیت واقعی و مفهوم خوابی که با آن در ارتباط است اشاره دارد و خود نوعی گریز به باطن و ملکوت است.
۶۶. گزینه ۳ درست است.
هر عملی از اعمال انسان حتی نیت به‌طور کامل نگهداری شده و هرگز از بین نمی‌رود و در رستاخیز بر او عرضه می‌گردد.
۶۷. گزینه ۳ درست است.
توبه انسان را از تکرار عین عمل نجات می‌دهد و سیمای حقیقی انسان از صفات و حالاتی که در قلب و روح نیت و اندیشه دارد، تشکیل شده است.
۶۸. گزینه ۲ درست است.
سؤال همیشه وقتی تولید می‌شود که جهل مطلق و محض در کار نباشد. انگیزه رویش سؤال، علم پیدا کردن به جهل است.
۶۹. گزینه ۴ درست است.
اگر عقده‌ها را مبنای عقاید قرار دهیم، نشانه درآمیختن انگیزه و انگیزه است.
۷۰. گزینه ۴ درست است.
قیام موسی (ع) در برابر فرعون و امام حسین (ع) در برابر یزید از دلایل عدم صحت ادعای خداگرایی ناشی از روابط اقتصادی است. اگر انگیزه و انگیزه را در خداشناسی هم ارز بگیریم، ارزیابی منطقی ما دچار مشکل می‌شود.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
ساده‌ترین تفسیر برای خداگرایی و تولد اندیشه خدا، همین است که آدمیان، حیواناتی عاقل و شناساگرند و با به‌کار گرفتن قوه فهم و شناخت، طبیعی‌ترین و فطری‌ترین کارها را انجام می‌دهند و همین قوه است که آنان را به تفسیر جهان دعوت می‌کند.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
خیاطی که پیراهنی را می‌دوزد علت فاعلی و آن خیاطی که پیراهن را می‌دوزد تا تن را بپوشاند علت غایی و ماتریالیست‌ها به علت فاعلی، معترف هستند.
۷۳. گزینه ۳ درست است.
ماتریالیست‌ها در توضیح یک پدیده نسبت به پاسخ این سؤال که «برای چه به‌وجود آمده؟» علاقه‌ای ندارند و به جای آن می‌کوشند تا به این سؤال که آن پدیده «چگونه به‌وجود آمده؟» پاسخ دهند. در پاسخ به این سؤال دوم است که آنان به سراغ علت فاعلی می‌روند.
۷۴. گزینه ۳ درست است.
به‌وجود آوردن شیئی به کمک هم، به متجانس بودن علت فاعلی و غائی دلالت دارد.
۷۵. گزینه ۱ درست است.
در اندیشه الهیون، لازمه اعتقاد به خداوند، اعتقاد به ازلیت و دوام خالقیت و ماده است. این نظریه مستلزم از اول بودن خلق و منافات نداشتن ماده با اعتقاد به خداوند است.

زبان انگلیسی

بخش اول: گرامر و لغت

۷۶. گزینه ۴ درست است.
با توجه به اینکه در مورد آینده صحبت می‌کند می‌توان (to be + going to + V) استفاده کنیم.
۷۷. گزینه ۲ درست است.
برای بعضی از فعالیت‌ها مثل ورزش و تفریح بعد از go از فعل ing دار استفاده می‌کنیم.
۷۸. گزینه ۲ درست است.
برای آینده نزدیک از فعل کمکی will استفاده می‌شود و چون مفهوم جمله نشان می‌دهد که جمله مجهول است از will + be + p.p استفاده می‌کنیم.
۷۹. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: آیا شما از بچه‌ها مراقبت می‌کنید زمانی که من بیرون هستم؟
(۱) مراقبت کردن (۲) شرکت کردن
۸۰. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: یک سری از این مجلات قبلاً در کتابخانه موجود بوده است.
(۱) صفحه (۲) اصل
۸۱. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: شما باید تمامی هزینه‌هایتان را در طول سفر ثبت کنید.
(۱) ثبت کردن (۲) استراحت کردن
۸۲. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: او سه بلوک دورتر از این جا در خیابان سی و دوم زندگی می‌کند.
(۱) مزارع (۲) دفاتر
۸۳. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: طرز کار این ماشین را نمی‌دانم.
(۱) نیرو دادن (۲) به یاد آوردن
علاقمند بودن (۴)	رابطه داشتن با (۳)	شرکت کردن (۲)
خدمت (۴)	سری (۳)	اصل (۲)
مجبور کردن (۴)	رد کردن (۳)	استراحت کردن (۲)
بلوک‌ها (۴)	صحنه‌ها (۳)	دفاتر (۲)
استخدام کردن (۴)	کار کردن (۳)	به یاد آوردن (۲)

۸۴. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: در سال سوم در کالج، همه مجبورند پروژه خاصی را انجام دهند.
(۱) حقیقت (۲) شکست (۳) گزارش (۴) پروژه
۸۵. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: او نباید به خودش اجازه دهد چنین کاری را انجام دهد.
(۱) اجازه دادن (۲) جذب کردن (۳) فهمیدن (۴) انجام دادن
۸۶. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: زمانی که در مورد جنگ اتمی فکر می‌کنم می‌ترسم.
(۱) سرگرم شدن (۲) مهیج شدن (۳) ترسیدن (۴) علاقمند شدن
۸۷. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: موضوع نهایتاً تا این اواخر حل نشد.
(۱) به نرمی (۲) به صورت خلاصه (۳) به سنگینی (۴) نهایتاً

بخش دوم: Cloze Test

۸۸. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: کلمات مدنی، شهری و متمدن از کلمه لاتین شهروند ریشه گرفته و مربوط به تعهدات افراد در یک دولت شهری می‌شود.
(۱) هیجان زده (۲) متمدن (۳) پیشرفته (۴) کاهش یافته
۸۹. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: در قسمت قبل آمده است.
(۱) مربوط شدن به (۲) به کار رفتن برای (۳) مشابه چیزی بودن (۴) تشکیل شدن از
۹۰. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: تمدن به دولت پیچیده اشاره می‌کند.
(۱) ترسیده (۲) قبلی (۳) پیچیده (۴) محلی
۹۱. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: دوستی یک مفهوم مهم در بسیاری از تمدن‌هاست.
(۱) حافظه (۲) ظرفیت (۳) عمل (۴) مفهوم
۹۲. گزینه ۲ درست است.
با توجه به مفهوم جمله تنها also به معنی همچنین گزینه صحیح می‌باشد.

بخش سوم: درک مطلب

۹۳. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: مسافرین هواپیما وزن می‌شدند برای اینکه .....
(۱) مقدار باری که می‌توانند حمل کنند را مشخص کنند
(۲) هیچ شیء بزرگی با خود حمل نکنند
(۳) مطمئن شوند هواپیما برای آنها خیلی کوچک نباشد
(۴) اجازه ندهند به هواپیما که بیش از حد ایمن حمل کند
۹۴. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: بار امروزه باید اندازه‌گیری شود زیرا .....
(۱) اندازه مهم‌تر است
(۲) وزن مهم‌تر است
(۳) هواپیماها بزرگ‌تر هستند
(۴) امنیت مهم است
۹۵. گزینه ۳ درست است.
ترجمه کلمه "Measure" در خط ۴ به معنی ..... نزدیک است.
(۱) چیزی را قوی‌تر کردن
(۲) چیزی را دورتر کردن
(۳) پیدا کردن اندازه چیزی
(۴) از دست دادن اندازه چیزی
۹۶. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: متن اساساً در مورد ..... است.
(۱) مسافرین زمان‌های گذشته و حال
(۲) مقایسه هواپیماهای جدید با هواپیماهای قدیمی
(۳) حمل بار جدید و بار قدیمی
(۴) هواپیماهایی که بار بیشتری نسبت به قبل حمل می‌کنند
۹۷. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: طبق متن، یک رودخانه نزدیک کلارسون وجود دارد.
(۱) کوه (۲) دریا (۳) دریاچه (۴) رودخانه
۹۸. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: ما می‌توانیم خیابان‌های وسیع در کلارسون شمالی پیدا کنیم.
(۱) کارخانجات (۲) دفاتر (۳) مغازه‌ها (۴) خیابان‌های وسیع
۹۹. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: استادیوم کجاست؟
(۱) کلارسون جنوبی
(۲) نزدیک رودخانه
(۳) شمال شهر (۴) خارج از شهر

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: مردم در کلاسون در آخر هفته چه انجام می دهند؟

(۱) آنها باربیکیو دارند.

(۳) هواپیما را به پرواز در می آورند.

(۲) به پیاده روی می روند.
(۴) در رودخانه شنا می کنند.

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{r^{k+1}}{r^r} = \frac{1}{r} \Rightarrow \frac{r^{k+1} \cdot \Delta k + r}{r^r} = r^{-1}$$

$$\frac{rk + r - 1 \cdot k - r}{r} = -1 \Rightarrow -k - r = -r \Rightarrow k = r$$

$$r^{rk-r} = r^{r^2-r} = r^r = 128$$

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

$$x-1=0 \Rightarrow x=1 \Rightarrow a(1)^r + b(1)^r + c = r \Rightarrow a+b+c=r$$

$$x+1=0 \Rightarrow x=-1 \Rightarrow a(-1)^r + b(-1)^r + c = -r \Rightarrow a-b+c = -r$$

$$\begin{cases} a+b+c=r \\ a-b+c=-r \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a+2c=0 \Rightarrow a+c=0 \\ 2b=r \Rightarrow b=r/2 \end{cases}$$

از طرفی:

$$ax^r + rx^r + c \mid \frac{x^r-1}{ax^r + rx + a} \Rightarrow a+r+a=0 \Rightarrow 2a=-r \Rightarrow a=-r/2 \Rightarrow -r/2+c=0 \Rightarrow c=r/2$$

$$\pm ax^r \mp ax^r$$

$$rx^r + ax^r$$

$$\pm rx^r \mp rx$$

$$ax^r + rx$$

$$\pm ax^r \mp a$$

$$rx + a + c$$

در نتیجه:

$$abc = -r/2 \times r/2 \times r = -r^3/4$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$\cot 75^\circ = \tan 15^\circ = 2 - \sqrt{3}$$

$$\tan \hat{A} = \frac{BH}{AH} = 2 - \sqrt{3}$$

$$1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow 1 + (2 - \sqrt{3})^2 = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow 1 + 4 + 3 - 4\sqrt{3} = 4(2 - \sqrt{3})$$

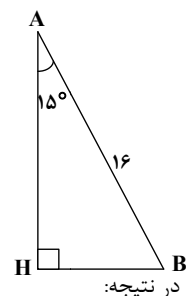
$$= \frac{1}{\cos^2 \alpha}$$

$$\cos^2 \alpha = \frac{1}{4(2 - \sqrt{3})} \times \frac{2 + \sqrt{3}}{2 + \sqrt{3}} = \frac{2 + \sqrt{3}}{4} \Rightarrow \cos \alpha = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{3}}}{2}$$

$$\frac{AH}{16} = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{3}}}{2} \Rightarrow AH = \frac{16(\sqrt{2 + \sqrt{3}})}{2} = 8\sqrt{2 + \sqrt{3}}$$

بنابراین:

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$$(r^4)^{4x-1} + (r^3)^{9y-2} = r^4 + r^3$$

در نتیجه:

$$16x - 4 = 4 \Rightarrow 16x = 8 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$27y - 6 = 3 \Rightarrow 27y = 9 \Rightarrow y = \frac{1}{3}$$

$$8x - 12y = 8\left(\frac{1}{2}\right) - 12\left(\frac{1}{3}\right) = 4 - 4 = 0$$

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{(a - \sqrt{b})(a + \sqrt{b})}{a - \sqrt{b}} \times \frac{a^2 - a\sqrt{b} + b}{(a + \sqrt{b})(a^2 - a\sqrt{b} + b)} \times \frac{\sqrt{a + \sqrt{b}}}{\sqrt{a - \sqrt{b}}} = \frac{\sqrt{a + \sqrt{b}}}{\sqrt{a - \sqrt{b}}}$$

$$\frac{\sqrt{a + \sqrt{b}}}{\sqrt{a - \sqrt{b}}} \times \frac{\sqrt{a - \sqrt{b}}}{\sqrt{a - \sqrt{b}}} = \frac{\sqrt{a^2 - b}}{a - \sqrt{b}} \times \frac{a + \sqrt{b}}{a + \sqrt{b}} = \frac{(a + \sqrt{b})(\sqrt{a^2 - b})}{a^2 - b}$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

$$a(-1) + 2(3) = 1 \Rightarrow -a + 6 = 1 \Rightarrow a = 5$$

$$2(-1) + b(3) = 4 \Rightarrow -2 + 3b = 4 \Rightarrow 3b = 6 \Rightarrow b = 2$$

در نتیجه:

$$\begin{cases} d_1 : 5x + 2y = 1 \Rightarrow y = -\frac{5}{2}x + \frac{1}{2} \Rightarrow -\frac{5}{2} + (-1) = -\frac{7}{2} \\ d_2 : 2x + 2y = 4 \Rightarrow y = -x + 2 \end{cases}$$

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

داده‌ها:

$$X_1, X_2, \dots, X_6, X_7, \dots, X_{11}, X_{12}$$

$$\text{میانۀ داده‌ها} = \frac{X_6 + X_7}{2} = 10 \Rightarrow X_6 + X_7 = 20$$

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^{12} X_i}{n} = \frac{\sum_{i=1}^{12} X_i}{12} = 10 \Rightarrow \sum_{i=1}^{12} X_i = 12 \times 10 = 120$$

$$52 = 32 + 20 = \text{مجموع پنج داده اول} + \text{مجموع دو داده وسط}$$

$$68 = 120 - 52 = \text{مجموع پنج داده آخر}$$

$$\text{میانگین ۵ داده آخر} = \frac{68}{5} = 13.6$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

داده‌های آماری مرتب شده: ۱۰, ۱۲, ۱۳, ۱۳, ۱۴, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۲۰

داده‌های آماری داخل جعبه:

$$14, 14, 14, 15, 16, 16, 16$$

$$\bar{X} = \frac{14 + 14 + 14 + 15 + 16 + 16 + 16}{7} = \frac{105}{7} = 15$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n} = \frac{1 + 1 + 1 + 0 + 1 + 1 + 1}{7} = \frac{6}{7}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{6}{7}}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$X_1 + 0.1X_1, X_2 + 0.1X_2, \dots, X_n + 0.1X_n$$

$$(1/1)X_1, (1/1)X_2, \dots, (1/1)X_n$$

$$\sigma_x^2 = 20000000$$

$$\sigma_{1/1X}^2 = (1/1)^2 \sigma_x^2 = 1/21 \sigma_x^2 = 1/21 \times 20000000 = 2420000$$

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{cases} 1-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 1, x \geq 0 \\ x \neq 0, x > 0 \Rightarrow D_f : 0 < x < 1 \\ x-1 \neq 0 \Rightarrow x \neq 1 \end{cases}$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} f(x) &= 9x^{\sqrt{x}} - 6x^{\sqrt{x}} + 1 - 4 = (3x^{\sqrt{x}} - 1)^{\sqrt{x}} - 4 \\ f(\sqrt[3]{3}) &= (3(\sqrt[3]{3})^{\sqrt[3]{3}} - 1)^{\sqrt[3]{3}} - 4 = (3\sqrt[3]{3} - 1)^{\sqrt[3]{3}} - 4 = 27 + 1 - 6\sqrt[3]{3} - 4 = 24 - 6\sqrt[3]{3} \\ f(\sqrt{3}) &= ((3\sqrt{3})^{\sqrt{3}} - 1)^{\sqrt{3}} - 4 = (3(3) - 1)^{\sqrt{3}} - 4 = 64 - 4 = 60 \\ f(\sqrt{3}) - f(\sqrt[3]{3}) &= 60 - (24 - 6\sqrt[3]{3}) = 36 + 6\sqrt[3]{3} = 6(6 + \sqrt[3]{3}) \end{aligned}$$

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{aligned} f(-1) = 0 &\Rightarrow f(f(-1)) = f(0) = 0 \\ g(-1) = -1 &\Rightarrow g(g(-1)) = g(-1) = -1 \\ g(1) = 0 &\Rightarrow f(g(1)) = f(0) = 0 \\ f(-2) = 3 &\Rightarrow g(f(-2)) = g(3) = -2 \end{aligned}$$

در نتیجه:

$$f(f(-1)) + g(g(-1)) + f(g(1)) + g(f(-2)) = 0 - 1 + 0 - 2 = -3$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{aligned} f(2x-3) &= (2x-3)^{\sqrt{2x-3}} + 2 \Rightarrow f(t) = t^{\sqrt{t}} + 2 \\ f(\sqrt{2}-1) &= (\sqrt{2}-1)^{\sqrt{2}-1} + 2 = 2 + 1 - 2\sqrt{2} + 2 = 5 - 2\sqrt{2} \\ \frac{5+2\sqrt{2}}{17} \times (5-2\sqrt{2}) &= \frac{25-8}{17} = 1 \end{aligned}$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{aligned} \frac{C}{2a} &= x_1 \cdot x_2 = (\sqrt{2}+1)(\sqrt{2}-1) = 1 \Rightarrow c = 2a \\ -\frac{b}{2a} &= x_1 + x_2 = \sqrt{2}+1 + \sqrt{2}-1 = 2\sqrt{2} \Rightarrow -b = 4\sqrt{2}a \Rightarrow b = -4\sqrt{2}a \\ x_0 &= \frac{-b}{2(2a)} = \frac{-b}{4a} = \frac{4\sqrt{2}a}{4a} = \sqrt{2} \\ f(x_0) &= 2a(\sqrt{2})^2 + b(\sqrt{2}) + c = 4 \Rightarrow 4a + \sqrt{2}b + c = 4 \\ 4a + \sqrt{2}(-4\sqrt{2}a) + 2a &= 1 \Rightarrow 4a - 8a + 2a = 4 \Rightarrow a = -2 \\ b &= -4\sqrt{2}(-2) = 8\sqrt{2} \end{aligned}$$

در نتیجه:

$$-2 + \sqrt{2}(8\sqrt{2}) + 2(-4) = -2 + 16 - 8 = 6$$

بنابراین:

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} fm > 0 &\Rightarrow m > 0 \\ \Delta &= (-4(m-2))^2 - 4(4m)(m+2) < 0 \Rightarrow 16(m-2)^2 - 16m(m+2) < 0 \\ 16m^2 - 64m + 64 - 16m^2 - 32m < 0 &\Rightarrow -96m + 64 < 0 \Rightarrow m > \frac{2}{3} \end{aligned}$$

$$\begin{cases} m > 0 \\ m > \frac{2}{3} \end{cases} \xrightarrow{\cap} m > \frac{2}{3}$$

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{x^{\sqrt{x}} + 2x + 1 - (x^{\sqrt{x}} - 2x + 1)}{x^{\sqrt{x}} - 1} = 2x \left(\frac{x + 3 - x - 1}{x + 1} \right)$$

در نتیجه:

$$\frac{4x}{x^{\sqrt{x}} - 1} = \frac{6x}{x + 1} \Rightarrow \frac{4x}{x - 1} = 6x \Rightarrow 6x^{\sqrt{x}} - 6x = 4x$$

بنابراین:

$$6x^2 - 10x = 0 \Rightarrow 2x(3x - 5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \frac{5}{3} \Rightarrow \frac{5}{3} - 0 = \frac{5}{3} \end{cases}$$

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{array}{l} 1 \quad 2 \quad 3333 \quad \frac{6!}{1!1!4!} = 30 \rightarrow 30 \times 3 = 90 \\ 1 \quad 22 \quad 333 \quad \frac{6!}{1!2!3!} = \frac{4 \times 5 \times 6}{2} = 60 \rightarrow 60 \times 6 = 360 \\ 11 \quad 22 \quad 33 \quad \frac{6!}{2!2!2!} = \frac{3 \times 4 \times 5 \times 6}{4} = 90 \end{array}$$

در نتیجه:

$$90 + 360 + 90 = 540$$

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{4!}{2!1!1!} = \frac{24}{2} = 12$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \square & \square & \square \\ \hline 2 & 2 & 1 \end{array} \quad 3 \times 2 \times 1 = 6$$

$$6 \times 12 \times 2! = 144$$

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{aligned} (n-2) \times \frac{n!}{(n-2)!} + (n-1) \times \frac{n!}{2!(n-2)!} &= 2 \frac{n!}{(n-2)!} \\ \frac{(n-2)(n-2)!(n-1)n}{(n-2)!} + \frac{(n-1)(n-2)!(n-2)(n-1)n}{2(n-2)!} &= \frac{2(n-2)!(n-2)(n-1)n}{(n-2)!} \end{aligned}$$

$$n(n-1)(n-2) + \frac{n(n-1)^2(n-2)}{2} = (n-2)(n-1)n$$

$$n(n-1)(n-2) \left[1 + \frac{n-1}{2} \right] = 2(n-1)(n-2) \Rightarrow 1 + \frac{n-1}{2} = 2 \Rightarrow \frac{n-1}{2} = 1$$

$$n-1 = 2 \Rightarrow n = 3$$

در نتیجه:

بنابراین:

$$c(7, 5) = \frac{7!}{2!5!} = \frac{6 \times 7}{2} = 21$$

اقتصاد

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

- روش حل این مسئله ← (۱) مرحله اول ← تولید پنبه ← ارزش ۴۰۰۰ ریال الف: (۱)
 (۲) مرحله دوم تولید: تبدیل پنبه به نخ ارزش ← ۵۰۰۰ ریال
 (۳) ارزش افزوده مرحله دوم: ۱۰۰۰ ریال = ۴۰۰۰ - ۵۰۰۰
 (۴) مرحله سوم تولید: تبدیل نخ به پارچه ← ارزش ← ۸۰۰۰ ریال
 (۵) ارزش افزوده مرحله سوم: ۳۰۰۰ ریال = ۵۰۰۰ - ۸۰۰۰
 (۶) مرحله چهارم تولید: تبدیل پارچه به پوشاک ← ارزش ← ۱۶۰۰۰ ریال
 (۷) ارزش افزوده مرحله چهارم تولید ← الف: (۲) ۸۰۰۰ ریال = ۱۶۰۰۰ - ۸۰۰۰

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

الف) بهترین روش استفاده از امکانات و منابع است. ب) قیمت تعادلی و مقدار تعادلی (ج) عایدی (د) دولت (ه) رشد.

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

الف) ممنوعیت برقراری محدودیت‌های مقداری (ب) به وجود آوردن سد دفاعی اقتصادی در مقابل کشورهای که به لحاظ بازرگانی با هم به رقابت بر می‌خیزند
 ج) تنزیل اسناد تجاری (د) استقرار از بانک مرکزی.

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

الف) طرفداران مداخله محدود و مشروط دولت در امور اقتصادی جامعه (ب) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هر چه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر و برعکس هر قدر این نسبت کمتر باشد توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است. در سال ۱۳۸۴ نسبت ۵ بوده و مناسب‌تر است. (ج) اگر به جای درآمد سرانه از درآمد ملی استفاده کنیم، افزایش جمعیت نادیده گرفته می‌شود پاسخ درست این عبارت نیست. سه گزینه دیگر پاسخ آن هستند.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) شرایط اقلیمی متفاوت (ب) چون بسیاری از کشورهای عضو اِکو در زمینه خاصی از فناوری بالایی برخوردارند. (ج) مشارکت حقوقی (د) ساخت درمانگاه‌ها و بیمارستان‌ها - ساخت مدارس دانشگاه‌ها (ه) خدمات

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

الف) وضعیت رقابت و انحصار هم می‌تواند از سوی تولیدکننده، عرضه‌کننده و فروشنده باشد و هم از طرف، خریدار و مصرف‌کننده (ب) اجاره (ج) سرانه با تقسیم تولید کل و درآمد کل بر جمعیت به دست آید. (د) در پاره‌ای از جوامع غیراسلامی مصرف زیاد نوعی ارزش محسوب می‌شود. در این جوامع با توجه به سیری ناپذیری انسان و نامحدود بودن نیازهایش، مصرف هر چه بیشتر و تأمین امکانات مادی، رفاهی و تجملی تجویز می‌شود.

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

الف) اسناد خزانه اوراق بهادار کوتاه مدتی هستند که توسط دولت صادر می‌شوند. سررسید این اسناد: سه ماهه، شش‌ماهه و یک‌ساله است. این اوراق کوپن بهره ندارند و جزء اوراقی هستند که برای تأمین منابع مالی صادر می‌شود. (ب) صندوق داری - نمایندگی مالی و انجام دادن عملیات بانکی دولت از وظایف اختصاصی بانک مرکزی است (ج) آنچه که فضای زیادی را اشغال می‌کرده است مربوط به کالاهایی است که به‌عنوان پول مورد استفاده قرار می‌گرفته‌اند.

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

الف) سازمان بین‌المللی توسعه که یکی از سازمان‌های اقتصادی وابسته به سازمان ملل متحد است. (ب) سهام شدن در استفاده از منابع یکدیگر برای کشورها از شرایط تقسیم کار و تخصص بین‌المللی نیست. (ج) در بورس کالا مواد خام، کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه مورد معامله قرار می‌گیرد. (د) اولین مرحله از فعالیت‌های مؤسسات بازرگانی مالی در قرون ۱۶ و ۱۷ میلادی حفظ و تأمین امنیت پول تجار بوده و دومین مرحله از فعالیت‌های آن‌ها نقل و انتقال پول از شهری به شهر دیگر بوده است.

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

الف) نتیجه منطقی این مطلب این است که: از این منابع و امکانات محدود می‌توان برای رفع نیازهای گوناگون استفاده کرد. (ب) هدف اصلی: مؤسسه مالی بین‌المللی وابسته به سازمان ملل متحد از سرمایه‌گذاری در بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه: کسب سود نیست اما غالباً سود نیز به دست می‌آورد. (ج) عوامل ایجادکننده مانع برای رشد و توسعه تجارت بین‌المللی نظیر: فقدان راه‌های مناسب، نبود وسایل حمل و نقل، افزایش شدید هزینه‌های تجارت، بیشتر مردم را از به دست آوردن محصولات کشورهای دیگر محروم می‌ساخت.

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

الف) به‌طور کلی هرگاه در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می‌کشاند. بدین ترتیب که اگر در بازار قیمت کالایی در حال افزایش باشد می‌گوییم به دلیل کمبود یعنی فزونی تقاضا بر عرضه قیمت به سمت، قیمت تعادلی پیش می‌رود. برعکس، اگر قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می‌گوییم به دلیل وجود مازاد یعنی فزونی عرضه بر تقاضا قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود. (ب) نیروی انسانی یک از عوامل سه‌گانه تولید است که در کنار منابع طبیعی و سرمایه نقش ویژه‌ای را در تولید ایفاء می‌کند. (ج) از کل تولید جامعه در طول یک‌سال باید قسمتی را به‌هزینه‌های جایگزینی سرمایه‌های فرسوده شده اختصاص دهیم. بدین ترتیب اگر کل تولید جامعه را بدون توجه به مقدار هزینه‌های جایگزینی محاسبه کنیم، آن را تولید ناخالص می‌نامیم.

۱۳۱. گزینه ۳ درست است.

الف) به اعتقاد گروه اقتصاددانان طرفدار مداخله دولت در اقتصاد جامعه، برخلاف تصور رایج، حرکت کشورهای توسعه‌یافته امروزی کاملاً بدون دخالت دولت‌ها و به عبارت دیگر براساس اصل آزادی اقتصادی نبوده است. (ب) در رابطه با محور وضع قوانین و سیاست‌گذاری در اقتصاد توسط دولت، طرفداران اقتصاد آزاد می‌گویند که باید اطلاعات کافی از اقتصاد و جنبه‌های مختلف آن داشت که اکثر دولت‌ها فاقد چنین ویژگی هستند. (ج) برای بولدوزری که ده سال عمر مفید دارد باید ده درصد قیمت آن هر سال به‌عنوان هزینه استهلاکی کنار گذاشته شود. (د) چهار نکته تأکیدی قانون اساسی عبارتند از: تأمین استقلال اقتصادی، جلوگیری از سلطه بیگانگان، خودکفایی و رهایی از وابستگی.

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

الف) در طول تاریخ مالیات همواره یکی از منابع درآمد دولت‌ها بوده و امروزه نیز در اکثر کشورهای جهان یکی از ابزارهای مؤثر کسب درآمد برای دولت‌هاست. در صورتی که عدالت مالیاتی مورد توجه قرار گیرد، مالیات یکی از ابزارهای مؤثر در رفع نابرابری‌ها اقتصادی - اجتماعی است. (ب) در جهان امروز، همه کشورهای جهان به‌گونه‌ای به‌همدیگر وابستگی اقتصادی دارند، اما این وابستگی دارای مراتبی است. (ج) به دلیل آثار سوء اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی پدیده بیکاری، معمولاً دولت‌ها برای مقابله با این مشکل و مهار آن بسیار تلاش می‌کنند. بدین ترتیب می‌توان گفت یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد جامعه، ایجاد اشتغال کامل و مبارزه با بیکاری است.

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

الف) منظور از اوراق بهادار، اوراقی هستند که برای تأمین منابع مالی صادر می‌شود این اوراق به سه دسته کلی تقسیم می‌شود که عبارتند از: ۱- اوراق سهام ۲- اسناد خزانه ۳- اوراق مشارکت (ب) یکی از ابزارهای افزایش حجم پول توسط بانک مرکزی سیاست انبساط پولی است که خرید اوراق مشارکت یکی از روش‌های آن است. نام دیگر فروش اوراق مشارکت سیاست بازار باز است که جزء سیاست انقباض پولی است. (ج) مفهوم توسعه بر رشد نیز دلالت دارد. در واقع نمی‌توان هر رشدی را توسعه دانست. (د) برای سنجش وضعیت توزیع درآمد یکی از معیارهای ساده و مفید شاخص دهک‌ها است. برای تشکیل این معیار، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. در طبقه‌بندی این ده گروه، سطح درآمد از کمترین

به بیشترین مدنظر قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، گروه اول که ده درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، کمترین درصد درآمد ملی و ده درصد آخر بیش‌ترین درصد از درآمد ملی را در اختیار دارند.

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

الف) کاهش فقر از طریق توزیع عادلانه درآمد انگیزه مادی و روانی نیرومندی برای جلب مشارکت گسترده همگان در فرایند توسعه فراهم می‌آورد. در حالی که اختلاف درآمد وسیع و فقر گسترده می‌تواند مانعی قوی بر سر راه پیشرفت اقتصادی باشد. ب) هر یک از دیدگاه موافق و مخالف دخالت دولت در اقتصاد دارای نکات مثبت و منفی قابل توجهی هستند. از یک سو، ادعای توسعه بر پایه اقتصاد بدون حضور دولت، تاحدی ضعیف و غیرقابل دفاع است و از سوی دیگر، دخالت دولت در اقتصاد کشورهای در حال توسعه، تجربه چندانی مطلوبی نبوده است. ج) بانکها با وام دادن بخشی از پول‌هایی که متعلق به دیگران ولی نزد آنان است، پول جدید یا پول بانکی خلق می‌کنند، به بیان دیگر، به اعتبار بخشی از پول‌های صاحبان سپرده‌ها، پول جدیدی را در اقتصاد خلق می‌کنند که به آن پول تحریری یا ثبتی گفته می‌شود. د) بانکها درآمد خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی کسب می‌کنند. علاوه بر این تحت یازده عقد اسلامی مجاز نیز می‌توانند به اشخاص تسهیلات مالی اعطا کنند. ه) در تأمین منابع مالی از طریق صدور اوراق بهادار، بانکها که نقش واسطه‌ای دارند حذف می‌شوند در نتیجه هم سود بیشتری عاید مردم می‌شود، یعنی وام‌دهندگان، و هم مراکز تجاری و تولیدی برای بازپرداخت وام هزینه کمتری صرف می‌کنند. در این روش مراکز تجاری به جای اینکه از بانکها وام بگیرند مستقیم از مردم وام می‌گیرند.

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

روش حل این مسئله ← درآمدهای تا: ۵ میلیون ریال از پرداخت مالیات معاف است.

مابه‌التفاوت مرحله اول → $1,500,000 - 500,000 = 6,500,000$

مالیات قابل پرداخت مرحله اول → $\frac{1,500,000 \times 12}{100} = 180,000$

مابه‌التفاوت مرحله اول → $2,250,000 - 6,500,000 = 8,750,000$

مالیات قابل پرداخت مرحله دوم → $\frac{2,250,000 \times 15}{100} = 3,37,500$

مابه‌التفاوت مرحله سوم → $1,100,000 - 8,750,000 = 9,850,000$

مالیات قابل پرداخت مرحله سوم → $\frac{1,100,000 \times 18}{100} = 198,000$

مابه‌التفاوت مرحله چهارم → $16,250,000 - 8,750,000 = 25,000,000$

مالیات قابل پرداخت مرحله چهارم → $\frac{16,250,000 \times 25}{100} = 4,062,500$

مابه‌التفاوت مرحله چهارم → $17,000,000 - 25,000,000 = 42,000,000$

مالیات قابل پرداخت مرحله پنجم → $\frac{17,000,000 \times 25}{100} = 5,950,500$

$180,000 + 3,37,500 + 198,000 + 4,062,500 + 5,950,500 =$

$31,272,000 = 10,728,000 - 42,000,000$ الف) مجموع مالیات قابل پرداخت ماهانه این شخص → $10,728,000$

ب) مانده خالص سالانه این شخص → $31,272,000 \times 12 = 375,264,000$ مانده ماهانه این شخص

ج) این محاسبه براساس نرخ تصاعدی طبقه‌ای صورت گرفته است. د) در این نرخ مالیاتی، مالیات با جزئی افزایش یا کاهش درآمد به شدت تغییر نمی‌کند.

زبان و ادبیات فارسی

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

نخستین کسی که به نظم داستان‌های ملی ایران همت گماشت مسعودی مروزی بود.

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱ باید گفت که لغت فرس اسدی توسی منظوم نیست و هزار و دویست لغت دارد.

۱۳۸. گزینه ۴ درست است.

عرفان اسلامی منشأ قرآنی دارد. در سده‌های نخستین اسلامی عارفان بیشتر بر جنبه عملی کار تأکید داشتند و بر نشر اصول و تعالیم عارفانه از طریق درس و بحث و کتاب بی‌اعتقاد بودند.

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

انوری به سبب انتسابش به سرزمین خاوران در آغاز شاعری «خاوری» تخلص می‌کرد. بیش‌ترین شهرت انوری به قصاید اوست که در سه مضمون: ستایش شاهان، وصف طبیعت و هجو دشمنان است.

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

سعدی توانسته است در گلستان از تمام شیوه‌ها و شگردهای نویسندگی فارسی یعنی پرداخت زیبا، فشرده‌نویسی، بهره‌وری از شعر، تمثیل و حکایت، تنوع معانی، رنگارنگی الفاظ و دریافت‌های تیزبینانه مهم اجتماعی و اخلاقی استفاده کند: گزینه ۱ درست نمی‌باشد.

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.
شیرین و خسرو و هشت بهشت سروده امیرخسرو دهلوی است. تذکرة الاولیا و الهی نامه اثر عطار است. کارنامه بلخ و طریق التحقیق از سروده های سنایی است.
۱۴۲. گزینه ۳ درست است.
مکتب های مختلف ادبی در غرب از قرن پانزدهم میلادی به بعد ظهور کرده اند. انسان گرایی یا اومانسیم که یکی از جریان های سرنوشت ساز قرن چهاردهم است، نتیجه افول قدرت مطلقه مسیحیت در اندیشه و عمل و رویارویی کلام، فلسفه، هنر و ادبیات با آن بود.
۱۴۳. گزینه ۴ درست است.
با توجه به مکتب ناتورالیسم، ارسطو، فیلسوف بزرگ یونانی در کتاب بوطیقا (فن شعر) هنر را تقلید از طبیعت می داند و معتقد است که تفاوت هنرها در نوع تقلید است.
۱۴۴. گزینه ۱ درست است.
در نیمه دوم قرن هجدهم کسانی مانند دیدرو و دالامبر با نوشتن دایرة المعارف در ایجاد فضای روشنفکری و آگاهی مردم تأثیرگذار بودند.
۱۴۵. گزینه ۱ درست است.
در ادبیات و هنر، ناتورالیسم گرایشی است که از واقع گرایی (رئالیسم) سرچشمه می گیرد اما با آن متفاوت است.
۱۴۶. گزینه ۳ درست است.
در غزل اجتماعی حافظ فرهنگ گذشته ایران با همه کمال ایرانی اسلامی خود رخ می نماید گویی حافظ در تلفیق دو فرهنگ ایران و اسلام مانند فردوسی به توفیق بیش تری دست یافته است.
۱۴۷. گزینه ۳ درست است.
بیت سؤال منسوب است به کلیم همدانی که به خاطر آفرینندگی معنا و مضمون به او لقب خلاق المعانی ثانی داده اند.
۱۴۸. گزینه ۳ درست است.
یوسف و زلیخای آذربیکدلی در قالب مثنوی سروده شده است و این سروده در برخی موارد از تأثیر سبک دوره صائب برکنار نمانده است.
۱۴۹. گزینه ۲ درست است.
در گزینه ۲ باید گفت که صباى کاشانی را باید حلقه اتصال به عصر هاتف و شاخص ترین شاعر سبک بازگشت دانست.
۱۵۰. گزینه ۱ درست است.
دیوان اشعار بهار آخرین اثر گران سنگ ادب کلاسیک در تاریخ ادب فارسی است که در دو جلد به چاپ رسیده است.
۱۵۱. گزینه ۲ درست است.
تقی رفعت از جانبداران پر شور نوگرایی ادبی و اجتماعی بود. او مقاله دنباله دار «عصیان ادبی» را نوشت و در چند شماره پیاپی روزنامه تجدد منتشر کرد.
۱۵۲. گزینه ۴ درست است.
از جمله نمایش نامه نویسان پست مدرن، ساموئل بکت انگلیسی است. مهم ترین اثر پست مدرن او «در انتظار گودو» نام دارد که اثری تراژدی - کمدی است.
۱۵۳. گزینه ۴ درست است.
بعد از شکست ژوئن، شعرهای بسیاری در انتقاد از خود سروده شد که نمایانگر درد و عجزی بود که قلب شاعر را به درد می آورد. از جمله اشعار این دوره «سوگواری بر آفتاب ژوئن» اثر عبدالوهاب البیاتی شاعر عراقی است.
۱۵۴. گزینه ۱ درست است.
یوسف ادریس در آثارش همواره با بدی درگیر است و رئالیسمی کوبنده و نو را به کار می گیرد.
۱۵۵. گزینه ۲ درست است.
عبارت گزینه ۲، مربوط به دوره سوم یا مرحله مصطفی، از آثار جبران خلیل جبران است.
۱۵۶. گزینه ۳ درست است.
هجاهای مصرع سؤال: پ ر و ا ن ی خ ی ش ر ا م ر ن ج ا ن
- - U - U - U U - -
هجاهای مصرع گ ۳: ا ن ک س ک ب د س ت ج ا م د ا ر د
- - U - U - U U - -
۱۵۷. گزینه ۴ درست است.
عبارت گزینه ۴ در مورد مسقط درست است. اما عبارات سایر گزینه ها نادرست.
در گ ۱ عبارت درباره قالب چهارپاره است نه مستزاد
در گ ۲، به هر یک از غزل ها رشته یا خانه گویند نه بند
در گ ۳، عبارت در مورد ترجیع بند است نه ترکیب بند
۱۵۸. گزینه ۱ درست است.
در مصرع دوم بیت گزینه ۱ (طلعت: مشبه چون: ادات ماه: مشبه به) تشبیه فاقد وجه شبه (زیبایی) است.
۱۵۹. گزینه ۲ درست است.
در بیت گزینه ۲: سیر مجاز از بیزارى است به علاقه سببیه - علاقه مجاز در سایر ابیات جزئیته است، گ ۱) گل مجاز از بهار. گ ۳) حرف مجاز از سخن. گ ۴) خاک مجاز از گور

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.
الف) تشبیه: خم طره دوست حلقه دام است. تناقض: دام نجات
ج) تشبیه: زهر قهر (بلیغ اضافی) - تناقض: زهر شیرین است.
۱۶۱. گزینه ۱ درست است.
در مصراع دوم، خون گرم ما مانند مرهم است (تشبیه) در بیت اسلوب معادله وجود ندارد.
۱۶۲. گزینه ۲ درست است.
در بیت سؤال آرایه‌های: کنایه (خون در جگر) مراعات نظیر: (مست، می، قدح) استعاره مکنیه: (قدح) تضاد (مست و هشیار) ایهام تناسب: (مدام: همیشه، شراب با مست تناسب دارد) تشخیص: (جگر قدح) وجود دارد.
۱۶۳. گزینه ۴ درست است.
در بیت سؤال آرایه‌های کنایه (دم زدن) تشبیه (چو فرهاد) تلمیح (شیرین و فرهاد) مراعات نظیر (کوه و کمر) وجود دارد.
۱۶۴. گزینه ۴ درست است.
بیت گزینه ۴ فاقد تشخیص و استعاره مصرخه است. آرایه‌های مقابل سایر ابیات درست است.
۱۶۵. گزینه ۳ درست است.
(ب، د، الف، ه، ج)
ب) استعاره مصرحه (عقیق، گوهر، سیم، زر) د) اغراق در زیادی آب چشم (سیلاب) الف) حسن تعلیل (علت سرخی دامنه آسمان، اشک خونین ستارگان است. ه) تضاد (خشک وتر) ج) ایهام: شیرین (مزه، معشوق فرهاد)

زبان عربی

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.
۱) نگرانید (معادل صحیح برای «! حذروا» نیست).
۳) ای مردان با ایمان (معادل أدق برای «المؤمنون» نیست) - به شما ... داد (معادل صحیح برای «قد جعلکم» نیست)
۴) ای مرد و زن مؤمن (معادل أدق برای «المؤمنون» نیست) - به شما ... دستور داده است (← توضیحات گزینه ۳) - از راست ... (حرف «فاء» در ترجمه لحاظ نشده).
۱۶۷. گزینه ۱ درست است.
۲) از این دو راه («أی») در ترجمه لحاظ نشده - مسؤولیت (معادل أدق برای «تبعه» نیست).
۳) از آنها (أولاً) ← توضیحات گزینه ۲، ثانیاً «الطریقین» در ترجمه لحاظ نشده - آزاد گذاشته (معادل صحیح برای «خیرنا» نیست) - تابعیت (معادل صحیح برای «تبعه» نیست).
۴) دین (در عبارت عربی وجود ندارد) - راههای («طریق» مفرد لا جمع) - ضلالت را («لنا» در ترجمه لحاظ نشده) - از این راهها (← توضیحات گزینه ۲).
۱۶۸. گزینه ۳ درست است.
۱) بخاطر عرض ... باشم (ساختار عبارت فارسی با عربی آن تفاوت دارد).
۲) تا مبادرت ... باشم (چنین ساختاری در عبارت عربی وجود ندارد).
۴) بخاطر اقدام ... برانگیزیم (ساختار عبارت فارسی با عربی آن تفاوت دارد).
۱۶۹. گزینه ۲ درست است.
۱) ما (در عبارت عربی وجود ندارد) - خانواده (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده) - مکان (معادل أدق برای «منطقه» نیست) - نقاط («نقطه» مفرد لا جمع) - شمال («من» در ترجمه لحاظ نشده) - تعطیلات («العطلة» مفرد لا جمع).
۳) من (در عبارت عربی وجود ندارد) - و روزهای ... بسر بردیم (چنین ساختاری در عبارت عربی وجود ندارد).
۴) مناطق («منطقه» مفرد لا جمع) - خرم (در عبارت عربی وجود ندارد) - رفتیم («ذهبننا» للمتکلم مع الغير لا وحده) - که ... بود (چنین ساختاری در عبارت عربی وجود ندارد) - تعطیلاتم (أولاً «ایام» در ترجمه لحاظ نشده، ثانیاً ← توضیحات گزینه ۱) - گذراندم («قضیننا» للمتکلم مع الغير لا وحده).
۱۷۰. گزینه ۳ درست است.
بیفتد («کاد أن» در ترجمه لحاظ نشده است). ص: و نزدیک باشد که بیفتد.
۱۷۱. گزینه ۱ درست است.
با در نظر نظر گرفتن معنای عبارت (هرکس سوار بر مرکب وحشت‌ها نشود به آرزوها نمی‌رسد). فقط همین گزینه تناسبی با آن ندارد.
۱۷۲. گزینه ۴ درست است.
۱) إن کثیراً من (معادل صحیح برای «بسیارند» نیست) - حرصوا («مشتاقند» معادل أدق برای فعل «حرصوا» نیست) - حرصاً (قید «بسیار» در تعریب لحاظ نشده است) - یوجدون (أولاً معادل صحیح برای «یافتن» نیست، ثانیاً ضمیر مفعولی در آن لحاظ نشده).
۲) نری (در عبارت فارسی چنین فعلی وجود ندارد) - کثیراً (← توضیحات گزینه ۱) - ولكن (ضمیر اضافی در عبارت عربی لحاظ نشده است) - یجدون (ضمیر مفعولی در تعریب لحاظ نشده).
۳) إن کثیراً من (← توضیحات گزینه ۱) - قد حرصوا (← توضیحات گزینه ۱) حرصاً (← توضیحات گزینه ۱) - لكن (← توضیحات گزینه ۲) - یوجدون (← توضیحات گزینه ۱)

۱۷۳. گزینه ۱ درست است.

۲) أطفالنا (ضمیر اضافی در عبارت فارسی وجود ندارد) - الثیاب («لباسهایی زیبا و پاکیزه» نكرة لا معرفة» - ثمّ (معادل صحیح برای «و» نیست). الأقرباء (معادل صحیح برای «دیگران» نیست)

۳) حبّاً كثيراً (چنین قیدی در عبارت فارسی وجود ندارد) - ثیابهم .... (ضمیر اضافی در عبارت فارسی وجود ندارد) - للذهاب (معادل أدقّ برای فعل «بروند» نیست).

۴) الجمیل و النّظیف (نعت برای «البسة» باید به تبعیت مؤنث و نکره باشند).

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

۱) الحدقة (ص: الحدقة، مضاف إليه).

۳) تأثّر (ص: تأثّر، معطوف و مجرور بالتبعیة)

۴) تأثّر (ص: تأثّر ← توضیحات گزینه ۳)

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

۱) أكثر (ص: أكثر، لاینون لآنه ممنوع من الصرف)

۳) مناسبة (ص: مناسبة، اسم فاعل) - الصرفي (ص: الصرفي، نعت و منصوب بالتبعیة لمنعوتة «تحلیل»).

۴) التحليل (ص: التحليل، معطوف و منصوب بالتبعیة) - الصرفي (ص: الصرفي، نعت و منصوب بالتبعیة لمنعوتة «التحليل»).

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

۱) منصوب بالياء (ص: مجرور بالياء).

۲) من باب افتعال (ص: من باب استفعال).

۴) مفعول فيه للمكان و منصوب (ص: مضاف إليه و مجرور)

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

۱) من باب تفعیل (ص: من باب تفعّل).

۲) مثنی مذکر (ص: جمع تکسیر، مفرده: جدار)

۳) جمع سالم للمذکر (ص: جمع تکسیر، مفرده: بستان) - مجرور بالياء (ص: مجرور بالكسر)

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

۱) نعت و منصوب بالتبعیة (ص: حال مفردة و منصوب).

۲) نكرة (ص: معرفة، علم)

۳) مصدره: إسناد (ص: مصدره: سند، زیرا «إسناد» باب إفعال است)

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

«بنیة تجاریة» به ترتیب مصغّر و منسوب هستند. اما در گزینه‌های دیگر فقط یکی از این دو مورد بکار رفته است: «الایرانی، خشبیة، الفضي، میلادی» منسوب.

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

با در نظر گرفتن معنای عبارت (همه دانش‌آموزان درس خواندند و در امتحان قبول شدند) معلوم می‌شود حرف «واو» عاطفه است. اما در سه گزینه دیگر چنین نیست. «والله» حرف جرّ للقسّم، «و أنا ...» حرف حالیه، و «هي ...» حرف حالیه.

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

با دقت در معنای عبارت (هرگاه روزگار انسان را پند دهد، بر او لازم است که پند او را بپذیرد) هیچ موردی از توابع را در آن نمی‌یابیم؛ و حال اینکه در گزینه‌های دیگر چنین نیست: «الطالب» نعت برای «هذا» - «الصالحین» نعت برای «عباد» - «یقوینا» معطوف برای «بیساعدنا» - «الأمل» مؤکّد برای مؤکّد «الأمل»

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

با در نظر گرفتن معنای عبارت (چه نیکوست رفتار این شخص در مقابل پدر و مادرش!) معلوم می‌شود «ما» تعجّبی است لذا مبتداً و مرفوع محلاً می‌باشد، در حالیکه در سه گزینه دیگر «ما» نافی است.

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

۱) الكلام (ص: الكلام، فاعل برای فعل ذم و مرفوع)

۲) نعمت (ص: نعم، زیرا طبق الگوی کتاب، مؤنث نمی‌آید).

۳) عفو (ص: عفو، مخصوص به ذم و مرفوع).

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

(برادران عزیزم؛ همانا مشکلات برای شما همچون سم است در هلاکت و نابودی ....) المشاكل: مشبه؛ كاف ادات تشبیه؛ السم: مشبه به؛ فی الهلاکة ...: وجه شبه

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

بین «النور و الضوء، الظلام»: صنعت طباق وجود دارد. اما در سه گزینه دیگر به ترتیب بین «الربیع، البدیع» - «أخاك، جفاك» - «التنزیل، الرحیل»: صنعت جناس وجود دارد که از محسنات لفظی محسوب می‌شود.

تاریخ

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

داریوش یکم توانست بزرگان خانواده‌های هخامنشی را با خود همراه سازد. آنان برای تصرف قدرت با هم متحد شدند. داریوش نخست با حمله به محل سکونت بردیا، او را به قتل رساند. سپس شورش‌ها را سرکوب کرد. او طی دو سال به عملیات نظامی وسیعی دست زد که طی آن ۱۹ جنگ صورت گرفت و ۹ پادشاه محلی به قتل رسیدند. در برخی از این سفرهای جنگی، داریوش خود شرکت داشت و در برخی دیگر، فرماندهان مورداعتمادش را می‌فرستاد. او خود به مصر رفت و شورش آنجا را فرونشاند.

۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

دعوت پیامبر (ص) در آغاز بر دو رکن اقرار به توحید و یگانگی خداوند و اعتقاد به روز رستاخیز استوار بود. در سه سال نخست بعثت، پیامبر (ص) دعوتش را جز با کسانی که آمادگی فکری و روحی شنیدن و پذیرش آیین حق را داشتند در میان نمی‌گذاشت. نخستین ایمان آوردندگان به اسلام سه کس بود: خدیجه (علیهاالسلام)، علی بن ابی‌طالب (ع) و زیدبن حارثه، به تدریج و در طول این دوران، هسته اولیه نهضت اسلام به نام (السابقون) شکل گرفت که پیشگامان توحید و اسلام در عربستان بودند.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

حکومت آل بویه در تاریخ ایران دوره اسلامی اهمیت و نقش خاصی داشت، پسران بویه، حکومتی مستقل بر پا کردند و خلافت عباسیان را به مدت یک قرن تحت سلطه و سیطره خود درآوردند. بوئیان پیرو مذهب شیعه بودند و در دوران حکومت آنان تشیع گسترش پیدا کرد. آل بویه همچون سامانیان و دیگر سلسله‌های ایرانی برای زنده کردن فرهنگ و سنت‌های ایرانی کوشش کردند و ادعا می‌کردند نسب آنان به بهرام گور (شاه ساسانی) می‌رسد.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

دوره صفاریان سرآغازی بر توجه و حمایت از زبان و ادب فارسی بود. پس از آن، در دوره سامانیان، امیران و وزیران این دولت کوشش زیادی برای تقویت و رواج زبان و ادب فارسی کردند. فردوسی یکی از دهقانان توس بود، در اواخر دوره سامانی، شروع به سرودن شاهنامه کرد، تا از آن طریق، زبان و تاریخ کهن ایرانیان حفظ و شکوه و جلال گذشته یادآوری شود. اگر چه سلطان محمود غزنوی قدر خدمت فردوسی را ندانست و آن شاعر میهن دوست و آزاده را آزرده خاطر کرد؟

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

در انگلستان، اشراف فئودال با حضور در پارلمان شکل جدیدی از حکومت مرکزی (مشروطه سلطنتی) را به وجود آوردند. پادشاهان انگلستان در قسمت‌های وسیعی از فرانسه کنونی هم دارای قلمرو بودند. اما پادشاهان فرانسه نیز برای تصرف این قلمرو وارد عمل شدند. نتیجه جنگ، ویرانی و خرابی بسیار بود. زیرا این جنگ‌ها صدسال طول کشید. در این جنگ‌ها سرانجام فرانسویان با قیام دختری به نام ژاندارک به پیروزی رسیدند. نتیجه مهم این جنگ‌ها برای فرانسویان و انگلیسی‌ها، به رغم خساراتی که به آنان وارد شد، رشد فرهنگ ملی آنان بود، که هر دو ملت بیش از پیش بر ملیت خویش پافشاری کردند.

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

به دنبال وقوع انقلاب کبیر فرانسه پادشاهان و دولت‌های اروپایی که از گسترش تأثیر آن انقلاب به وحشت افتاده بودند با یکدیگر متحد شدند و فرانسه را به صحنه جنگ‌های خونین کشاندند. پس از به قدرت رسیدن ناپلئون که از سال ۱۸۰۴ تا ۱۸۱۴ امپراتور بود. او در این مدت، فرانسه را از نظر سیاسی - نظامی به قدرتمندترین کشور اروپایی تبدیل کرد. دولت‌های اروپایی مانند انگلستان، اتریش و پروس (آلمان) بارها علیه فرانسه با یکدیگر متحد شدند اما ناپلئون توانست چندین بار بر آنها پیروز شود.

۱۹۲. گزینه ۲ درست است.

امپراتوری متوسوهیتو آغاز دوران جدیدی از تاریخ ژاپن به حساب می‌آید. موتسو هیتو مدت ۴۵ سال حکومت کرد. در دوران او که دوران میجی (حکومت روشن) نامیده شده است، اقداماتی صورت گرفت که عبارت بود از ... اقتباس علوم و فنون جدید غربی با حفظ سنن دینی و ملی خود ۲ - تأسیس مراکز تمدنی جدید و استفاده از صنایع ۳ - آموزش نیروهای متخصص و تشکیل ارتش به شیوه جدید. مجموعه این تحولات که به انقلاب میجی معروف شده است موجب سرعت پیشرفت ژاپن شد و این کشور تا پایان قرن نوزدهم به یک کشور صنعتی و قدرتمند تبدیل شد.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

انگلستان به منظور تحقق اهداف زیر، پیایی سفیران را روانه دربار قاجار کرد.
۱- ایران را از اتحاد با رقیبان و دشمنان انگلستان باز دارد. ۲- از ایران به عنوان پایگاه دفاعی برای حفظ هندوستان استفاده کند ۳- با تسلط بر بازار ایران، زمینه وابستگی کشور را فراهم آورد. انگلستان برای نفوذ به دربار ایران از سفیرانی بهره می‌برد که با اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران آشنا بودند و نقاط ضعف و قوت دولتمردان ایرانی را به خوبی می‌شناختند. چنانکه در جریان دور دوم جنگ‌های ایران و روس این سفرا از هر نوع مساعدت به ایران خودداری ورزیدند و حتی وزیر مختار آن کشور فتحعلی شاه را به صلح با روسیه و امضای قرارداد ننگین ترکمانچای وادار کرد.

۱۹۴. گزینه ۳ درست است.

روزنامه یکی دیگر از محصولات فرهنگی ایرانیان بود، اولین روزنامه با عنوان (کاغذ اخبار) توسط میرزا صالح شیرازی در زمان محمد شاه قاجار منتشر شد. روزنامه (وقایع اتفاقیه) نیز به همت امیرکبیر منتشر شد و بعداً با عنوان روزنامه (دولت علیه ایران) ادامه نشر یافت. روزنامه‌های (وطن)، (صدای ایران)، (دانش) و (شرف) از دیگر روزنامه‌های مهم دوران سلطنت ناصرالدین شاه و پس از او بودند که در تهران منتشر می‌شدند.

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

امریکا برای حفظ سلطه خود در ایران از محمدرضا شاه خواست تا با انجام اصلاحات اجتماعی، مانع از بروز جنبش‌های اعتراضی و شکل‌گیری نهضت‌های مردمی شود. البته برنامه اصلاحات فقط به ایران محدود نمی‌شد. بلکه در سایر کشورهای تحت سلطه و نفوذ آمریکا نیز برای تحقق اهداف زیر به اجرا درآمد. ۱- اعتبار بخشیدن به افراد دست‌نشانده خود در این کشورها، ۲- کاهش فشار بر مردم زیر سلطه ۳- فریب مردم و جلوگیری از شکل‌گیری حرکت‌های مردمی، ۴- دین‌زدایی و زمینه‌سازی برای گسترش نفوذ آمریکا در ایران، که از خواسته‌های دولت امریکا بود.

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

پیدایش افسانه‌ها یا به عبارتی دیگر تبدیل رخداد‌های تاریخی به افسانه، گذشت زمان، تحول فرهنگ‌ها، نفوذ اغراض و اهداف و دخالت تعصبات اعتقادی از مهم‌ترین عوامل دگرگونی اخبار و داستان‌ها در فرهنگ‌های، شفاهی است. بنابراین دانشمندان معتقدند افسانه‌ها هسته‌هایی از واقعیت دارند که در طول زمان در حال‌های از تخیلات و در معرض افزودن‌ها و کاستن‌ها قرار می‌گیرند. (ویکو) مورخ ایتالیایی در این مورد می‌گوید: افسانه‌ها در اصل درست و جدی بوده‌اند، اما بعدها دستخوش تغییر شده‌اند.

۱۹۷. گزینه ۴ درست است.

علم تاریخ با جوامع انسانی سروکار دارد. انسان‌ها از این جهت که اجزای جوامع انسانی را تشکیل می‌دهند جزئی از وقایع تاریخی هستند، آن را به وجود می‌آورند، از آن تأثیر می‌پذیرند و خود به مطالعه آن می‌پردازند. هیچ‌کس به تنهایی نمی‌تواند به گونه‌ای همه جانبه و دقیق درباره علل و انگیزه اعمالی که انسان‌ها براساس خواسته‌های خود انجام داده‌اند اظهار نظر کند. به همین جهت نتایج مطالعات تاریخی افراد درباره موضوعی یکسان نیست و قضاوت‌ها متفاوت است بنابراین نتایج حاصل از پدیده‌های تاریخی نسبی است.

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

می‌توان گفت که اندازه‌گیری زمان یکی از دستاوردهای تمدن بشریت محسوب می‌شود. «مارتین نیلسون» مورخ سوئدی می‌گوید: «مهم‌ترین عمل هوشمندانه در تاریخ، زمان شماری است» هرچه دانش بشری در شمارش دقیق زمان پیشرفت بیشتری کرد. وقایع تاریخی دقیق‌تر ثبت شدند. بنیادی‌ترین پرسش‌های مورخان به هنگام بررسی یک رویداد عموماً عبارتند از: واقعه چه زمانی اتفاق افتاد، واقعه در کجا روی داد، واقعه چگونه و چرا روی داد.

۱۹۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی و مطالعه بستر جغرافیایی رویدادها، یعنی مکان، در پژوهش‌های تاریخی اهمیت بسیار دارد، زیرا هر واقعه تاریخی در بستر جغرافیایی رخ می‌دهد. مطالعه و مشاهده دقیق محل و مکان وقوع رویدادها، مورخان را برای درک بسیاری از ابعاد حیات اجتماعی زندگی گذشته انسان آماده‌تر می‌کند. بازدید شهرها و مشاهده آثار و بناها و میادین، بازار و محلات قدیمی خود راهی برای ورود به زندگی ساکنان گذشته آن است و مورخان را برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها آماده می‌کند.

۲۰۰. گزینه ۴ درست است.

به‌طور خلاصه می‌توان گفت که گذشته ملت‌های بزرگ و قدیمی دارای سه مرحله است که عبارتند از:

۱- مرحله افسانه‌ای ۲- مرحله حماسی ۳- مرحله تاریخی

در مرحله اول (افسانه) وقایع کاملاً دگرگون شده اند. در مرحله دوم (حماسه) وقایع تاریخی تا حدود زیادی دگرگون شده‌اند و در مرحله سوم (تاریخ) وقایع تاریخی کمابیش بدون تغییر مانده‌اند. مهم‌ترین عامل حفظ اخبار تاریخی و جلوگیری از تبدیل آن‌ها به حماسه یا افسانه گسترش استفاده از خط است.

جغرافیا

۲۰۱. گزینه ۴ درست است.

سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مسئول برای کنترل رشد شهرها، برنامه‌های توسعه شهری را تدوین می‌کنند. در این برنامه و طرح‌ها، ابزارهایی چون عکس‌های ماهواره‌ای و نقشه‌های کاربری زمین استفاده می‌شود.

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

پراکنش جغرافیایی جنگل‌های حراً در سواحل کم‌عمق خلیج فارس و دریای عمان در محدوده بندرعباس، بندر خمیر، جنوب غربی میناب، خلیج گواتر و جزیره قشم قرار دارند.

۲۰۳. گزینه ۴ درست است.

بهمن عبارتست از سقوط ناگهانی مواد شامل برف، قطعات سنگی یا ترکیبی از دو از روی دامنه‌ها به سمت پایین.

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

در بیشترین بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی به شیوه قنات، ۵ استان سهم اول را داشته‌اند: خراسان رضوی - خراسان جنوبی - یزد - کرمان و اصفهان

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

مراحل اصلی تأمین آب آشامیدنی فرایندی است که به ترتیب شامل: مکان‌یابی منابع مناسب - جمع‌آوری آب‌های سطحی یا بهره‌برداری از آب زیرزمینی - تصفیه آب - انتقال آب و مراقبت از تأسیسات انتقال دهنده آب. ترتیب این مراحل بسیار مهم است.

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

در حوزه مطالعاتی یک جغرافیدان دو موضوع محور قرار می‌گیرد: ۱- پراکندگی (وقوع سیل، زلزله، جانوری، گیاهی و ...) ۲- علل این پراکندگی (وجود یا عدم وجود معیارها و شرایط وقوع سیل، گیاهان، جانوران و ...)

۲۰۷. گزینه ۲ درست است.

توسعه پایدار به چهار نوع توسعه در ابعاد ۱- اقتصادی، ۲- زیست محیطی، ۳- مکانی و ۴- فرهنگی - اجتماعی توجه دارد.

۲۰۸. گزینه ۱ درست است.

نواحی استوایی با نواحی قطبی در میانگین سالانه دما - میانگین سالانه بارش و زاویه تابش خورشید (عمود و مایل بودن) متفاوت است.

۲۰۹. گزینه ۲ درست است.

به کمک راهنمای نقشه نواحی بارش ایران، می‌توان این نواحی را از پر بارش‌ترین تا خشک‌ترین طبقه‌بندی کرد: ۱- خزر غربی، ۲- خزر شرقی، ۳- کردستان، ۴- آذربایجان و زاگرس، ۵- خراسان شمالی، ۶- داخلی.

۲۱۰. گزینه ۳ درست است.
اصطلاح ساحل حدودی مرزی است که محدوده آن را از حداکثر مد و حداقل جزر تعیین می‌کند.
۲۱۱. گزینه ۴ درست است.
فعالیت تغییرپذیری در سواحل تابع معیارهایی مانند نوع سنگ و رسوبات، همگنی یا ناهمگن بودن جنس و ترکیب سنگ‌ها - ارتفاع ساحل - فعالیت آتشفشانی و فعالیت‌های انسانی است.
۲۱۲. گزینه ۱ درست است.
سنگ‌های مورن، سنگ‌هایی است بر اثر فشار یخ بر دیواره دره‌ها و بستر یخچال تشکیل می‌شود. این سنگ‌ها همگنی پایینی دارند زیرا مواد تشکیل دهنده و اندازه دانه‌های آن کاملاً با یکدیگر متفاوت هستند.
۲۱۳. گزینه ۲ درست است.
حوضه‌های آبریز دارای سه قسمت اصلی است: بالادست، میانی و پائین‌دست. هر قسمت از نظر حجم آب‌های روان، سرعت آب و عملکرد آب متفاوت است. در قسمت پایین دست: حجم آب‌های روان زیاد، سرعت آب بسیار کم و عملکرد آب به صورت به جای ماندن آبرفت‌هاست.
۲۱۴. گزینه ۴ درست است.
مفاهیم یاردانگ شامل: ۱ شکل آن فرورفتگی U شکل با (رأس مسطح، طرف رو به باد پرشیب و طرف دیگر کم‌شیب)، ۲ عامل تشکیل (توسط باد)، ۳- مواد تشکیل دهنده (رسوبات نرم دریاچه‌ای در گذشته) و ۴- پراکندگی آن (بیابان غربی مصر و دشت لوت) است.
۲۱۵. گزینه ۱ درست است.
دلایل ناموفق بودن اصلاحات ارضی در ایران عبارت است از: ۱- عدم حمایت دولت از کشاورزان. ۲- تقسیم نادرست زمین. و ۳- توجه به بخش صنعت مونتاژ وابسته به خارج. مفهوم درست دلایل را با دقت بررسی کنید.

علوم اجتماعی

۲۱۶. گزینه ۲ درست است.
بالا رفتن فرد از دیوارخانه دیگران، حتی اگر کسی او را نبیند، یک کنش اجتماعی است و مطالعه ابعاد فرهنگی جوامع پیشین مربوط به مردم‌شناسی است.
۲۱۷. گزینه ۳ درست است.
موضوع علوم انسانی، کنش‌های انسانی و موضوع علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی انسان است. بنابراین موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است.
۲۱۸. گزینه ۱ درست است.
از دید ماکس وبر، جامعه‌شناسی مانند علوم طبیعی بیشتر جنبه ابزاری پیدا می‌کند. وی موضوع جامعه‌شناسی تفهیمی را کنش‌های اجتماعی انسان معرفی کرد.
۲۱۹. گزینه ۴ درست است.
«شناسایی قوانین کلی موجودات» موضوع فلسفه «مطالعه قوانین مربوط به کنش‌های انسانی» موضوع علوم انسانی است و «داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها» فایده علوم انسانی و «پدید آوردن امکان همدلی و همراهی با دیگران» فایده علوم اجتماعی است.
۲۲۰. گزینه ۳ درست است.
هنگامی که با استفاده از عقل و وحی توان داوری درباره ارزش‌های اجتماعی را پیدا می‌کند.
۲۲۱. گزینه ۴ درست است.
تفاوت‌هایی که به عناصر ثابت و محوری باز می‌گردد یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کند. و تفاوت‌هایی که به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی مربوط باشد از نوع تفاوت‌هایی است که در درون یک جهان واحد واقع می‌شود و «تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز گردد» از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
۲۲۲. گزینه ۱ درست است.
«دنبال کردن داوری‌های ارزشی با روش‌ها و استدلال‌های غیرحسی و غیرتجربی» روش جامعه‌شناسی انتقادی است و «به وجود آوردن فرهنگ و تمدن مناسب خود توسط هر جهان اجتماعی» دیدگاهی است که جهان‌های اجتماعی مختلف را در عرض یکدیگر می‌داند.
۲۲۳. گزینه ۲ درست است.
فرهنگ اساطیری به خداوندگان و قدرت‌های فوق‌طبیعی قایل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.
۲۲۴. گزینه ۴ درست است.
هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد. و رویکرد صرفاً حسی و تجربی به علوم اجتماعی سبب می‌شود که جامعه‌شناسی نتواند نسبت به پدیده‌هایی اجتماعی انتقاد کند.
۲۲۵. گزینه ۱ درست است.
شناخت عمومی به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که در آن وجود دارد، ممکن است بخشی از شناخت علمی یا همه آن را مورد حمایت قرار دهد.

۲۲۶. گزینه ۴ درست است.
شناخت شهودی انسان دارای انواع و مراتبی است. مهم‌ترین آن‌ها، دو نوع رحمانی و شیطانی است. و شناخت وحیانی انبیاء مهم‌ترین بخش علمی در جهان توحیدی است.
۲۲۷. گزینه ۱ درست است.
جامعه براساس خواست و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد و خداوند جامعه را براساس تغییری که انسان‌ها در نفس و جان خود ایجاد می‌کنند تغییر می‌دهد.
۲۲۸. گزینه ۳ درست است.
عدالت، حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها است و رعایت حق تقدم یک کنش اجتماعی است. همه این امور از این جهت که با زندگی انسان‌ها ارتباط دارند، درون جهان اجتماعی جای می‌گیرند.
۲۲۹. گزینه ۲ درست است.
جوامعی که علم را محدود به دانش تجربی و آزمون‌پذیر می‌دانند و عقل و وحی را به عنوان دو وسیله معرفت علمی معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها سخن بگویند.
۲۳۰. گزینه ۱ درست است.
منزلت و احترام اجتماعی، ویژگی است که ما خود در پیدایش آنها موثر نبوده‌ایم، ولی در تغییر و تبدیل آن می‌توانیم نقش داشته باشیم و بسیاری از خصوصیات اخلاقی و شغلی ویژگی است که توسط خود ما پدید آمده یا ما در پدید آمدن آن نقش داریم.
۲۳۱. گزینه ۲ درست است.
«انسان در طبیعت به‌عنوان خلیفه خداوند است» رابطه جهان اجتماعی با طبیعت و بدن آدمی را بیان می‌کند و «هر جهان اجتماعی با نوعی خاص از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است» بیان‌کننده تعامل جهان اجتماعی با جهان نفسانی است.
۲۳۲. گزینه ۳ درست است.
اگر تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند به دنبال بیاورد به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.
۲۳۳. گزینه ۴ درست است.
قدرت مشروع فاقد مقبولیت است.
۲۳۴. گزینه ۳ درست است.
حکومت از طریق مراحل سه‌گانه «وضع قوانین»، «اجرای قوانین» و «نظارت بر اجرای قوانین» سیاست‌های نظام را اعمال می‌کند.
۲۳۵. گزینه ۲ درست است.
ارسطو حکومتی را که در آن اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، جمهوری می‌خواند.

فلسفه و منطق

۲۳۶. گزینه ۱ درست است.
منطق نمی‌خواهد و نمی‌تواند قواعد اندیشه را تعیین کند؛ زیرا این قواعد ذاتی ذهن است و دانش منطق هم براساس همین قواعد ذاتی تدوین شده است.
۲۳۷. گزینه ۲ درست است.
مفاهیم در تعریف به‌طور طبیعی از عام به خاص بیان می‌شوند؛ بنابراین قاعده‌ای کسبی نیست.
۲۳۸. گزینه ۳ درست است.
نزدیک‌ترین جنس به «پنج» عدد است؛ «وفاداری» نوعی «فضیلت» و «فضیلت» نوعی «کیفیت نفسانی» است و جنس عالی آن «کیفیت» است.
۲۳۹. گزینه ۴ درست است.
رسم ناقص مرکب از جنس بعید و عرض خاص است. از میان گزینه‌ها «تنفس‌کننده» عرض خاص «جسم نامی» است و سایر گزینه‌ها نه جنس بعیدند و نه عرض خاص.
۲۴۰. گزینه ۱ درست است.
استدلال به‌طور طبیعی قاعده‌مند است و قواعد آن به‌طور طبیعی در ذهن وجود دارد.
۲۴۱. گزینه ۳ درست است.
در «مجموعه اعداد طبیعی دربرگیرنده مجموعه اعداد فرد است»، موضوع «مجموعه اعداد طبیعی» و محمول «در برگیرنده مجموعه افراد است» و محمول بر کل مجموعه دلالت می‌کند، بنابراین موضوع جزئیه است؛ پس قضیه شخصی خواهد بود.
۲۴۲. گزینه ۲ درست است.
از دو قضیه داده شده یک قیاس شکل سوم به این ترتیب حاصل می‌شود: «هر ب الف است. هیچ ب ج نیست». نتیجه این قیاس عبارت است از «بعضی الف ج نیست». مفاد سایر گزینه‌ها لازم الصدق نیست.

۲۴۳. گزینه ۳ درست است.
قیاس و برهان یقینی هستند، اما استقرای تام نتیجه یقینی نمی‌دهد.
۲۴۴. گزینه ۴ درست است.
فقط یک قیاس اقترانی شرطی می‌تواند نتیجه شرطی به ما بدهد. در مورد قیاس اقترانی نیز چهار شکل بیشتر قابل فرض نیست و تقسیم آن به چهار شکل براساس حصر عقلی است.
۲۴۵. گزینه ۴ درست است.
از آن‌جا که خیال منبع اصلی شعر از نظر منطوق است، برای درک آن نیز، شنونده باید از خیال خود استفاده کند و فقط در این صورت است که تحت تأثیر آن واقع خواهد شد.
۲۴۶. گزینه ۱ درست است.
مبانی عقلی علوم تجربی در فلسفه مورد بررسی قرار می‌گیرند و منظور از آن تبیین عقلانی خود آن علم است.
۲۴۷. گزینه ۱ درست است.
روش روان‌شناسی روش تجربی است، نه تبیین عقلانی؛ اما مسائلی هم دارد که ماهیت فلسفی دارند. دیدگاه کلی و انسان‌شناسی روان‌شناسان دیدگاه‌های مختلفی را در روان‌شناسی پدید می‌آورد.
۲۴۸. گزینه ۲ درست است.
کار مابعدالطبیعه شناخت هستی و احوال خاص آن است.
۲۴۹. گزینه ۲ درست است.
سقراط هرگز سخنی از عدم پاک‌دامنی یا وطن‌پرستی ملتوس یا شخص دیگری به زبان نیاورد.
۲۵۰. گزینه ۴ درست است.
نسبت میز با چوب نسبت صورت با ماده است نه با طبیعت.
۲۵۱. گزینه ۳ درست است.
این که انسان ادامه نسل میمون‌هاست یا نه، سؤالی است که به حوزه زیست‌شناسی و علوم تجربی مربوط می‌شود و در اصل و ماهیت خود یک سؤال فلسفی نیست.
۲۵۲. گزینه ۳ درست است.
بزرگ‌ترین دایره‌المعارف فارسی را قطب‌الدین شیرازی تألیف کرد و میرداماد بود که فلسفه ابن سینا را تفسیری اشراقی کرد.
۲۵۳. گزینه ۲ درست است.
همه انسان‌ها به هنگام گرسنگی غذا می‌خورند و زمان تشنگی آب می‌نوشند و در مواجهه با خطر فرار می‌کنند، حتی اگر از نظر فلسفی شکاک باشند. به همین جهت هیچ‌کس در حقیقت شکاک نیست.
۲۵۴. گزینه ۴ درست است.
علت ناقصه نه وجود دهنده است و نه وجوب دهنده.
۲۵۵. گزینه ۱ درست است.
احصاء العلوم شامل هشت بخش است و هر بخش، شاخه‌ای از شاخه‌های گوناگون علوم زمان فارابی را می‌شناساند.
۲۵۶. گزینه ۱ درست است.
تعبیر دیگر ابن سینا از «علم خواص»، «فلسفه مشرقی» است؛ نیز او جهان طبیعت را در حقیقت قلمرو تحقق فیض حق می‌داند.
۲۵۷. گزینه ۲ درست است.
اشاعره در تقابل با معتزله ظهور کردند؛ زیرا معتقد بودند آنان بیش از حد بر عقل و استدلال تکیه دارند و هم اینان از ابتدا مورد تأیید و حمایت دستگاه خلافت قرار گرفتند.
۲۵۸. گزینه ۲ درست است.
الوارادت و التقديسات از مناجات‌نامه‌های سهرودی است. سه اصل و رساله‌الطیر هم به ترتیب به ملاصدرا و ابن سینا تعلق دارند.
۲۵۹. گزینه ۳ درست است.
مشترک معنوی کلمه‌ای است که در همه کاربردهای خود از یک معنا برخوردار باشد. همه کلمات در گزینه ۳ چنین هستند. متواطی کلمه‌ای است که دارای مصادیق مشکک و مدرج نباشد؛ یعنی نتوان از آن صفت تفضیلی یا برتر ساخت. برای مثال مفاهیم «روشن» و «قوی» مشکک هستند و «شیر» مشترک لفظی است.
۲۶۰. گزینه ۱ درست است.
اصل علیت را در تجربه نمی‌توان یافت و تجربه هم ملاک سنجش اعتبار آن نیست.

روان‌شناسی

۲۶۱. گزینه ۱ درست است.
روان‌شناسی سلامت، روش‌های مناسب زندگی و جلوگیری از بیماری براساس اصول روان‌شناختی است.
۲۶۲. گزینه ۴ درست است.
مطالعات نشان می‌دهد که در میان افرادی که با دشواری‌های خواندن و نوشتن روبه‌رو هستند چپ دست‌ها بیش از راست دست‌ها هستند.
۲۶۳. گزینه ۲ درست است.
میان دو پردازش خودکار و پردازش کنترل شده می‌توان از پردازش نیمه خودکار هم صحبت کرد.
۲۶۴. گزینه ۳ درست است.
یادگیری با کمک سرنخ زمانی است که فرد یادگیرنده بخشی از اطلاعات یادگیری شده (مانند بخشی از یک کلمه، یا بخشی از یک جمله، یا بخشی از صورت فرد) داده می‌شود و از فرد خواسته می‌شود اطلاعات را تکمیل نماید.
۲۶۵. گزینه ۱ درست است.
یکی از ویژگی‌های دوره شناختی کودکی دوم (۷ تا ۱۱ سالگی) افزایش سرعت و ظرفیت پردازش اطلاعات است.
۲۶۶. گزینه ۲ درست است.
متخصصان رشد عقیده دارند که ۱۲ سال اول زندگی، نقش مهمی در زندگی فرد ایفا می‌کند.
۲۶۷. گزینه ۳ درست است.
رشد طی مراحل مختلف و مداوم صورت می‌گیرد و پیوستگی دارد.
۲۶۸. گزینه ۴ درست است.
دوره زندگی قبل از دبستان (کودکی اول) ۲ تا ۶ سالگی (برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتند، نوپا می‌نامند).
۲۶۹. گزینه ۱ درست است.
در دوره نوجوانی، رشد روانی - اجتماعی به استقلال از والدین، صمیمیت با دوستان، تعهدات نسبت به جامعه و فهم جدیدی از خود مربوط است و بدین ترتیب، پایگاه اجتماعی را در میان بزرگسالان برای نوجوانان فراهم می‌کند.
۲۷۰. گزینه ۲ درست است.
یادگیری در سیستم‌های سلسله مراتبی به صورت مراحل تحولی و به ترتیب رشدی صورت می‌پذیرد.
۲۷۱. گزینه ۲ درست است.
لورنس کلبگ رشد اخلاقی را در کودکان و نوجوانان مورد مطالعه قرار داده است. او سه دوره اصلی را در رشد استدلال اخلاقی پیشنهاد می‌کند. الف- دوره قبل از قراردادی: در این دوره، استدلال اخلاقی بر مبنای منفعت شخصی صورت می‌گیرد و رفتار اخلاقی از تشویق و جایزه و اجتناب از تنبیه تأثیر می‌پذیرد. کودکان در دوره قبل از دبستان معمولاً در این مرحله قرار دارند. ب- دوره قراردادی: در این دوره، فرد استانداردها و حقوق اجتماعی را در ارزش‌های اخلاقی در نظر می‌گیرد، لذا استدلال اخلاقی بر مبنای منفعت اجتماعی است. پس در این مرحله رفتار اخلاقی بر مبنای قوانین اجتماعی است. کودکان در بین سنین ۷ تا ۱۵ سالگی در این مرحله اخلاقی قرار می‌گیرند. ج- دوره مافوق قراردادی: در این دوره که بالاترین رشد استدلال اخلاقی است، اصول اخلاقی به خودی خود مهم هستند. هرچند که ممکن است با استانداردهای رایج فردی و اجتماعی مطابقت نداشته باشد. بنابراین، فرد می‌کوشد براساس اصول اخلاقی رفتار کند. این مرحله از رشد اخلاقی در فرد زمانی رشد پیدا می‌کند که فرد به رشد شناختی نوجوانی دسترس پیدا کرده باشد (۱۷-۱۶ سالگی به بعد).
۲۷۲. گزینه ۳ درست است.
در فرایند نوشتن، تفکر نقش مهمی دارد و نویسنده باید به نوشته خود فکر کند، انتخاب کند و به سازمان‌دهی مطالب خود بپردازد.
۲۷۳. گزینه ۱ درست است.
فرایندهای شناختی به صورت نظام‌دار و شبکه‌ای با یکدیگر در تعامل و ارتباط هستند ولی هر یک نیز زیر مجموعه‌های مستقل دارند و دارای ویژگی‌های روان‌شناختی و فیزیولوژیکی خاص می‌باشند.
۲۷۴. گزینه ۴ درست است.
الگوی رفتاری الف متعلق به فردی است که شدیداً رقابت‌جو بوده، از خود و دیگران توقع زیادی دارد و معمولاً تحت فشار زیاد کار می‌کند.
۲۷۵. گزینه ۲ درست است.
نقش و اثر جنسیت در کسب هویت و آینده فرد، بسیار مهم و اساسی است به نوجوان کمک می‌کند تا درباره انتخاب‌های شغلی، تحصیلی، مسائل سیاسی و اجتماعی و مذهبی و ارزش‌های اخلاقی که او را مشغول ساخته است، بهتر بیندیشد و برای آینده خود برنامه‌ریزی کند.
۲۷۶. گزینه ۴ درست است.
کسی که کنترل شخصی بر فشار روانی نداشته باشد، به حالت درماندگی می‌افتد و می‌تواند منجر به افسردگی شود.

۲۷۷. گزینه ۳ درست است.

روان‌شناسان بالینی بیشترین زمان دوره در حدود ۵ تا ۷ سال آموزش‌های را بایستی بگذرانند.

۲۷۸. گزینه ۱ درست است.

روان‌پزشکان برای درمان اختلالات روانی از دارو درمانی و الکتروشوک استفاده می‌کنند.

۲۷۹. گزینه ۲ درست است.

افرادی که اختلال خلقی تک قطبی دارند، آشفتگی هیجانی آن‌ها به یک حالت است و دائم در افسردگی به سر می‌برند.

۲۸۰. گزینه ۱ درست است.

مهم‌ترین علائم اختلال فشار پس سانجه‌ای ۱- رویداد آسیب‌زا در افکار، خاطرات و رویاهای فرد مکرر ظاهر می‌شود ۲- اجتناب از موقعیت که فرد فکر می‌کند، آسیب‌زا باشد ۳- پیش برانگیختگی مانند اختلال در خواب، ضعف تمرکز حواس، مترصد بودن و کم شدن حافظه می‌باشد.